

REVISTA ECONOMICĂ.

ORGAN FINANCIAR-ECONOMIC.

Organul oficial al „SOLIDARITĂȚII“, asociațiune de institute financiare ca însoțire.

Apare odată pe săptămână.

Membri ai asociațiunii „SOLIDARITATEA“ sunt:

Agricola (Ecica), Agricola (Hunedoara), Agricola (Lugoș), Agricola (Sebeșul-săsesc), Albina, Ancora, Ardeleana, Arieșana, Armonia, Auraria, Aurora (Baia-mare), Avrigeana, Bănățana, Banca Poporală (Caransebeș), Banca Poporală (Dej), Banca Poporală (Arpașul-inf.) Berzovia, Bihoreana, Bistrițana, Boșșana, Brădetul, Buciumana, Cassa de vâstrare (Mercurea), Cassa de păstrare (reuniune) (Săliște), Câmpiana, Cârțișoreana, Chioreană, Chiseteiana, Codreana, Codrul (Buteni), Codru (Lupșa), Comunal Concordia (T.-Uzdin), Cordiana, Coroana (Bistrița), Corvineana, Creditul, Crișana, Cugiereana, Decebal, Detunata, Doina, Drăganul, Dunăreana, Economia (Cohalm), Economul, Făgețana, Frăția, Frățietatea, Furnica, Geogeană, Gloria, Grănițerul, Hațegana, Însoțire de credit (Veștem), Institut de credit (Mehadia), Institut de credit (Gavoșdia), Isvorul (Sângeorgiu), Isvorul (Sebeșul-inf.), Iulia, Lăpușana, Ligediana, Lipovana, Luceafărul, Lumina, Mărgineana, Mercur, Mielul, Minerva, Munteana (Corniareva), Murășiana, Murășianul, Maramurășana, Nădlăcana, Negoiul, Noișana, Olteana, Oravicișana, Orientul, Patria, Piatra, Plugarul (Cacova), Plugarul (Săcădate), Poporul (Lugoș), Poporul (Săliște), Porumbăceana, Progresul, Reuniunea de impr. și păstrare (Ilva-mare), Rîureana (Cap.-Mănăstur), Săcana, Sătmăreana, Sebeșana (Caransebeș), Șoimul (Vașcău), Sebeșana (Sebeșul-săs.), Secășana, Selăgeana, Sentinela, Șercădiana, Silvania, Speranța (Hosman), Steaua, Șoimul (Uioara), Tărnăveana, Tibleșana, Timișșana, Unirea, Vatra, Victoria, Viitorul, Voileana, Vlădeasa, Vulturul (Sânămărtin), Vulturul, (Tășnad), Zărândeana, Zlăgheana

Prețul de prenumărare:

pe 1 an K 12.—, pe 1/2 an K 6.—

Redactor responsabil:

CONSTANTIN POPP.

Taxa pentru inserțiuni:

de spațiul unui cm² câte 10 fileri.

„ALBINA“.

În numărul prezent al revistei noastre publicăm bilanțul de pe anul trecut al «Albinei», primul și cel mai vechiu institut financiar român.

Înțelegem, că acest bilanț este așteptat — din motive ușor de explicat — cu cel mai mare interes, atât din partea publicului nostru românesc, cât și a celui străin. Tocmai de aceea ne ținem de datoria ca și în trecut, așa și de astădată să stăruim un moment mai mult asupra lui și să-l analizăm și apreciem cu obiectivitatea, ce ni-o impune rolul de observatori desinteresați ai activității economice și financiare a băncilor noastre.

Anul prin care am trecut a fost atât de greu și anevoios din punct de vedere economic și financiar, încât de greutățile și calamitățile lui se vor fi convins de sigur — prin un instinct prea firesc — chiar și cei mai puțini orientați în afaceri de bancă. Azi toată lumea, fără deosebire, își dă seamă că dacă au fost instituțiuni, cari să fie influențate nemijlocit în activitatea lor de împrejurările extraordinare, deslănțuite ca din senin între popoare, acele sunt în prima linie băncile, depozitarele și mijloacele acelu «nervus rerum», dela care atârână totul. Azi toată lumea urmărește cu o deosebită atențiune rezultatul activității financiare a institutelor de bani, căci în acesta se reoglindează zilele grele din trecut și îngrijorările și nădejile din viitor. Azi deci și noi în bilanțul «Albinei», ca cel dintăiu și mai mare institut

de bani românesc, putem căuta experiențele zilelor de ieri și așteptările și speranțele celor de mâine.

Primul moment care se arată în bilanțul, ce venim să analizăm este faptul, desigur pentru toți îmbucurător, că «Albina» cu toate greutățile și îndatoririle extraordinare ce le-a avut în anul expirat, și-a putut menține afacerile la limitele frumoase ajunse în trecut. Activele ei au rămas aproape neschimbate, iar capitalurile pasive ce le administrează se mențin la sume și proporții favorabile. Astfel depunerile spre fructificare, cari în general, la aproape toate băncile mari s'au redus în mod simțitor, la «Albina» sunt aceleași ca și în anul precedent, deși deponenții ei — cum am arătat la timpul său — au participat la subscripțiunea împrumutului de războiu cu aproape 1 1/2 mil. cor. E o sumă foarte considerabilă aceasta, pe care primul nostru institut de bani a suportat-o fără ca stocul său de depuneri să se reducă și fără ca afacerile active să se împuțineze. A plătit-o din propriile sale puteri financiare și nu a apelat la nici un ajutor străin, ceea ce reese destul de clar din faptul că reescomptul său și celelalte credite nu numai că nu a trebuit să le mărească, ci din contră le-a redus chiar față de trecut cu sume însemnate. Or acesta e un succes, care trebuie să mulțumească chiar și pe cei mai pretențioși în așteptările lor și care dovedește — poate mai mult decât ori și când — puterea financiară a primului nostru institut de bancă.

Dar pe lângă ușurința cu care «Albina» și-a îndeplinit considerabilele sale îndatoriri fi-

nanciare și care sunt o dovadă neîndoioasă a puterii și rezistenței sale, bilanțul ei dă la iveală și alte momente, menite a ne mulțumi și bucură. Unul dintre acestea este împrejurarea, că s'a îngrijit în anul trecut — poate chiar mai mult ca de altădată — de augmentarea înteițită a fondurilor sale de rezervă. Aceste fonduri, cari au fost dotate din profitul curat precedent numai cu cca 80 de mii de cor., arată totuș o creștere de aproape 140 de mii de cor., ceea ce se poate explica numai astfel că «Albina» a căutat și a găsit și alte isvoare pentru înmulțirea capitalurilor sale libere de orice sarcini. Faptul acesta este cu atât mai remarcabil, și crește cu atât mai mult în importanța sa, cu cât augmentarea deosebită a rezervelor sale, «Albina» a putut-o face tocmai în acel an când a avut să supoarte cele mai mari diferențe în minus la cursul efectelor publice, diferențe cari după combinațiile noastre trebuie să fi fost aproape 200 de mii de coroane. E o sumă aceasta, care cu tot dreptul s'ar fi putut acoperi din rezerve și cu care ar fi putut crește profitul. Aceasta însă nu s'a făcut. Rezervele au rămas nealterate, ba chiar augmentate în mod extraordinar, iar diferențele de cursuri s'au acoperit din venitul curent.

Intre împrejurările extraordinar de grele din anul trecut, îndatoririle de ordin financiar ale «Albinei», augmentarea rezervelor și amortizarea din veniturile curente a diferențelor de cursuri, au fost probleme foarte grele. Cu toate acestea bilanțul ce ri-l prezintă ea, în privința realității și solidității, nu e cu nimic în urma celor antecedente. Din contră arată progres chiar. O dovedește aceasta — în prima linie — proporția pozițiilor transitorii. Astfel interesele anticipate, cari în urma moratoriilor și stărilor excepționale — ar fi trebuit să se reducă în mod considerabil, se mențin la relația din anul precedent. Ele fac aproape 70% a profitului curat. Interesele active luate la bilanț, cari din aceleași motive, la toate băncile au crescut în mod neobicit, în bilanțul «Albinei» se prezintă cu o sumă destul de redusă, abia a treia parte a intereselor anticipate. Dar această relație favorabilă între pozițiile transitorii însemnează nu numai un succes de bilanț, ci și considerabile rezerve latente, rezerve cari de bună seamă se pot evalua la sute de mii și cari se vor arăta cu prisosință în excedentele anilor viitori.

Am mai putea scoate la iveală și alte momente cu cari să documentăm succesele, soliditatea și realitatea bilanțului «Albinei». Credem însă că și cele indicate în cele precedente sunt de ajuns pentru a invederă puterea și progresul întâiului institut financiar

român. Să trecem însă la aprețierea rezultatului a profitului curat.

Acesta este — ca la toate băncile mari — cu mult mai redus decât în anul precedent. Dar nu pentru că n'ar fi putut fi și mai urcat. Absolut nu! Profitul prea ușor putea fi cu mult mai mare. Să ne gândim numai la augmentarea deosebită a rezervelor și la diferențele de cursuri, cari toate fac mai mult ca 250 de mii de coroane — și vom vedea, că dacă acestea nu se luau din veniturile curente, profitul curat ar fi fost aproape ca cel din anul trecut. Să ne gândim mai departe la rezervele latente, în creștere însemnată față de trecut, și să admitem că numai o mică lăture a lor ar fi fost arătată și ne vom încredința și mai mult ce profit considerabil s'ar fi putut arăta. Dar «Albina» a rămas consecventă principiilor sale riguroase de bilanțare. Ba — desigur cu considerare la viitor — a fost de data aceasta chiar și mai riguroasă în aplicarea lor. A voit înainte de toate bilanț solid, socoteală strictă și numai după acestea — profit. Și cu toate acestea profitul arătat poate fi considerat de mulțumitor. Trebuie chiar să fie considerat de atare, căci în comparație cu alte institute similare este cu mult mai considerabil. Facă orișicine aceste comparații și se va convinge de adevăr.

Și acum, revenind la cele zise la începutul acestor șire, credem că nu greșim, când susținem, că experiențele din anul trecut ale «Albinei» sunt pentru noi proba de foc peste care acest institut a trecut cu succes. Această probă la rândul ei e menită să ne întărească în așteptările ce le nutrim față de «Albina» și să ne deee cele mai bune speranțe pentru viitor. Iar viitorul — putem anticipa cu toată tăria — va aduce plată și răsplată pentru institut și cinste și recunoștință pentru cei ce l-au cârmuit în zilele celor mai grele încercări.

Centrala institutelor financiare.

Azi, când avem înaintea noastră întregul material al discuțiilor urmate în cercurile de specialitate, în anchete și în presă cu privire la proiectul guvernului relativ la înființarea unei centrale pe seama institutelor financiare — ne putem pronunța mai lămurit asupra acestei chestiuni importante.

Înainte de toate trebuie să constatăm că scopurile financiare ale proiectului: ajutorarea institutelor în cazuri de dificultăți și crize economice, a întâmpinat consensul tuturor celor interesați. În privința aceasta nu știm să se fi ivit vre-o părere, care să nu fi aprobat centrala proiectată.

Singura parte care a provocat nedumeriri și discuții a fost chestiunea controlului obligator pentru institutele, ce se vor atașa centralei proiectate, control care va avea să se exerciteze prin o instituție creată și susținută în cadrele noiei fondări. Cu privire la această parte a proiectului s'au ivit mai multe păreri, pe cari le-am putea rezuma în următoarele:

1. Unii au cerut, ca chestiunea controlului să se delătore total din proiect și noua centrală să se restrângă exclusiv la afaceri financiare;

2. Alții au cerut același lucru, însă și-au exprimat părerea că paralel cu aceasta să se rezolveze și chestiunea controlului și anume în cadrele unei instituții noi, independente și autonome, instituție, care ar avea să se fondeze după analogia camerilor comerciale și advocațiale, și care ar avea să se numească Camera institutelor de bani;

3. O altă părere, apropiată de cea precedentă a fost aceea reprezentată prin «Solidaritatea» după care chestiunea controlului ar avea să se lase în grija instituțiilor deja existente spre acest scop sau cari s'ar mai înființa și

4. părerea cea mai generală și care a avut mai mulți aderenți a fost aceea, după care ar avea să fie supuse controlului obligator numai acele institute din legăturile centralei, cari ar reflecta la credit.

Convingerea noastră este — am dedus o dealtfel și din vorbirea ministrului de finanțe din ancheta din 8 I. crt. — că cu privire la controlul prevăzu în proiectul guvernului nu se va face nici o modificare esențială. Se va menține dispozițiunea, ca toate institutele — indiferent că cer sau nu credit — cari se vor atașa centralei să fie supuse la control. Cu aceasta suntem în curat.

Se poate să se facă vre-o modificare mai puțin esențială, ca de exemplu limita celor 10 milioane avere proprie, care eventual se va delătura total sau se va reduce. Nu e exclusă posibilitatea să se și urce această limită.

Alte modificări abia credem că se vor mai face. Dreptul de veto al președintelui direcțiunii și exmisului ministrului de finanțe, aproape ca sigur, se va susține nealterat.

Naște acum întrebarea, ce să facă institutele noastre în fața noiei centrale? În privința aceasta, desigur, se va pronunța «Solidaritatea», singură chemată a recomanda calea pe care au să meargă institutele române. Fără a prejudeca întru nimic hotărârea, ce va fi să se ieie, noi, cei dela această revistă suntem de părere, că băncile noastre deocamdată au să rămână în rezervă, cel puțin până atunci până

se vor cunoaște bazele și cadrele instituției, de revizori, ce se va crea. Căci părerea noastră este că succesul și viitorul centralei acestea depinde exclusiv de spiritul și intențiunile ce le vor avea cei ce o vor conduce. Dacă aceștia vor avea în vedere exclusiv interesele adevărate ale singuraticelor institute, noua instituție va avea succese. În caz contrar va fi înconjurată chiar și de băncile ungurești. Dacă va fi bine întocmită și obiectiv condusă, nu va fi lipsă de nici un fel de dispozițiuni legislative, cari să oblige pe bănci a se atașa ei. O vor face de sine. Din contră, dacă va fi stăpânită de tendințe, cari nu cadrează cu interesele tuturor băncilor, nici chiar sila puterii legislative nu va face din ea o instituție salutară și de folos. Aceasta e convingerea noastră, pe care la ocazie potrivită o vom și motiva; tot asemenea vom căuta să discutăm chestiunea noiei centrale și în raport cu interesele însoțirii băncilor noastre. Până atunci lăsăm să urmeze un scurt extras al discuțiilor purtate în jurul chestiunii.

*

Cum am spus, anchetei ministeriale din 8 I. crt. i-a premers o conferință a băncilor, ținută în preșeara anchetei, la 7 I. crt. la inițiativa Asociațiunii regnicolare a institutelor de bani și sub presiunea fostului ministru președinte Széll. La această conferință a fost reprezentat și ministrul de finanțe prin un consilier de secție și au fost invitate și băncile naționalităților. Punctul de vedere al celor ce au convocat această conferință eră să aprobe partea financiară a proiectului, dar să ceară ca chestiunea controlului să fie delăturată din proiect și rezolvită în cadrele unei camere a institutelor de bani. S'au auzit mai multe păreri. Cele mai însemnate au militat pe lângă ideea camerei. Față cu această idee s'au pronunțat și reprezentanții băncilor naționalităților. Cel dintâiu a luat cuvântul directorul Cassei de păstrare din Brașov (săsească), d-nul *Johann Eder*, care a vorbit în numele său propriu, declarând, că în proiectul guvernului vede o știrbire a autonomiei băncilor și enunțând părerea că controlul obligator ar trebui să se extindă numai asupra acelor institute cari vor cere credit dela centrala proiectată.

A urmat apoi reprezentantul „Solidarității“, d-nul *Ioan I. Lăpădatu*. Dânsul a susținut ideile cuprinse în memoriul reuniunii noastre de bănci și în consecință a declarat că nu poate adera la ideea camerei institutelor de bani, ca instituție de control. În fine reprezentantul băncilor slovace, d-nul *W. Paulini* a cerut ca noua centrală să țină seamă și de interesele băncilor naționalităților. Conferința a primit ca hotărâre propunerea după care se aprobă partea financiară a proiectului și se cere ca la revizie să fie obligate numai institutele, cari cer credit. Chestiunea camerei institutelor de bani a rămas deocamdată în suspens.

Aci trebuie să amintim, că memoriul „Solidarității” a fost înaintat ministrului de finanțe încă în 2 l. crt., așa că la conferința și ancheta din 7 resp. 8 l. crt., acesta era bine cunoscut. Dar oricât de mult a fost apreciată francheta cu care a fost făcut, propunerea — cum era de prevăzut — nu a fost considerată, precum nu a fost considerată nici o altă propunere, din cele ce s'au expus cu privire la chestiunea controlului. Dela proiectul original nu s'a făcut nici o abatere și probabil nici nu se va mai face. Aceasta s'a putut ști deja din expunerile ministrului de rezort la deschiderea des amintitei anchete. Pentru orientare ășăm să urmeze acum și desbaterile ce au avut loc în decursul anchetei.

Această anchetă a fost deschisă de *ministrul de finanțe Teleszky*, care își începe vorbirea prin a pune în discuție întrebarea cea mai principală, aceea care preocupă mai mult și anume, consult este a se rezolvi în legătură cu centrala proiectată și *chestiunea controlului și cea a directivei de afaceri*. După dânsul cauza greutăților financiare ce se ivesc pe la unele bănci este a se căuta în optimismul prea mare cu care au fost conduse și rezolvite afacerile de bancă. Dacă s'ar înființa deci centrala numai cu program financiar și nu și-ar lua de scop și reformarea activității în afacerile de bancă, atunci optimismul, care a cauzat atâtea greutăți, s'ar mări numai și astfel nu ar putea urma acel proces de sanare, ce se are în vedere. Tocmai de aceea — zice dânsul — trebuie să întocmim noua instituțiune astfel încât să se deschidă calea politice de afacere bine chibzuite și raționale. Susține mai departe că dacă noua instituțiune ar fi numai un mijloc de ajutor, și ar grupa în jurul său numai elementele mai debile și bolnave, nu ar putea deveni acea putere morală, care să corespundă însemnatelor probleme ce o așteaptă. Crede însă, voiește și așteaptă ca în jurul ei să se grupeze toate elementele, în prima linie cele bune și sănătoase, pentru că numai astfel se poate ajunge scopul numit. Are toată nădejdea, că — contrar celor ce se afirmă — în jurul noii instituțiuni se vor grupa și băncile solide, deoarece acestea nu au motiv a se teme de control și apoi trebuie să se știe, că dacă nu o ar face din proprie inițiativă va deveni tot mai actuală chestiunea obligativității pe cale legislativă.

Sunt mulți, cari reduc întreaga reformă a băncilor la instituțiunea de revizuire. Dânsul — ministrul — însă vede în această instituțiune numai un mijloc pentru ajungerea scopurilor și problemelor reformelor necesare în activitatea financiară de bancă. S'ar putea rezolvi chestiunea acestor reforme pe cale legislativă. Nu o face însă de prezent, pentru că e convins, că mai mult ar strică decât ar ajuta. Voiește însă să deie ocazie băncilor a se grupa în scopul reformei, de bună voie, ceea ce se poate ajunge prin instituțiunea proiectată.

Sunt unii, cari cer ca instituțiunea proiectată să se restrângă numai la afacerile financiare de bancă și chestiunea revizuirii și a celorlalte probleme de re-

forme să se încredințeze altei instituțiuni, autonome, independente. La aceasta observă că centrala proiectată este în prima linie o instituțiune autonomă, care urmărește probleme morale și care dispune și de forțe financiare pentru că acțiunea sa voiește să o sprijinească și cu fapte, nu numai cu vorbe. Cu alte cuvinte voiește nu numai să predice, ci să și ajute faptic.

Alții sunt de părere, că directivele pe cari centrala ar fi chemată să le impună la singuraticile institute, nu se impacă cu răspunderea, ce o au și trebuie să o supoarte conducătorii de bănci. Cu privire la această observare, spune ministrul, că directivele pe cari va voi să le dea noua centrală, nu sunt de așa natură și nu se vor face în un astfel de mod, încât prin acestea să se altereze responsabilitatea conducătorilor singuraticilor bănci. Centrala va stabili numai principii de directive și nici decum nu se va ingeră în detaluri de afaceri. Pentru realizarea reformelor, amăsurat directivelor principale — se va da timp și mijloace potrivite.

În sfârșit ministrul reflectează aceloră, cari cer ca controlul să se extindă asupra tuturor institutelor, cu alte cuvinte ca să se constrângă fiecă bancă a intra în legăturile centralei. Pentru așa ceva, zice, timpul nu e oportun. Dar nu e nici necesar. Deocamdată e bine să se lase în liberă voie băncilor să intre sau nu în legăturile centralei proiectate. E de convingerea că abia se va găsi bancă, care să nu intre.

După vorbirea ministrului de finanțe s'a început discuția în general și special. Nu vom înșiră pe toți cei ce au luat cuvântul, ci numai pe cei ce au făcut obiecțiuni mai remarcabile.

Szél, fostul ministru-președinte declară, că nu e prietin al statificării afacerilor de credit. E drept că proiectul în această privință merge deștul de departe, însă asigurările date de ministru îl liniștesc pe deplin.

Dr. Hantos Elemér, directorul asociațiunii regnicolare a institutelor de bani, cere delăturarea chestiunii controlului din proiect și rezolvirea acestei chestiuni prin o instituțiune nouă, specială, autonomă și absolut independentă, cum ar fi proiectată Camera a institutelor financiare. Altcum — zice — băncile consolidate nu se vor atașa la noua centrală.

Osztrólczky Miklós, secretarul reuniunii de agricultură ungară, cere ca reformele proiectate să se facă pe cale legislativă. E — după dânsul — timpul suprem să se modifice odată legea comercială. Nu ține de lipsă înființarea centralei proiectate

Engel Aurel, cunoscutul economist, face o apreciere mai detaliată asupra proiectului guvernului. Ține că e bine a se purcede succesiv la realizarea ideii controlului și a celorlalte reforme de bancă Control general-obligator nu s'ar putea decretă nici din motivul, că nu sunt revizori de profesiune. Aceasta trebuie făcută, pregătiți. Arată că proiectul guvernului conține mai multe dispozițiuni, cari sunt în opoziție cu legea comercială. Așa de pildă: drepturile de veto ale președintelui și reprezentantului ministrului de fi-

nanțe, delegarea de membrii în direcțiune etc. Propune ca guvernul să-și exopereze îndemnitătea ca să poată face statute cu dispozițiunile, ce nu ar consuna cu legea comercială.

Dr. Hoványi Géza, fost director de bancă în Oradea-mare, cere ca în organizația nouă centrale să se acorde loc mai însemnat institutelor mai mici. Crede, că practica va arăta calea cea mai bună întru rezolvirea chestiunii controlului. La revizie să fie obligate numai institutele, cari folosesc credit dela centrală.

Ullmann Adolf, directorul gen. al băncii „Magyar Általános Hitelbank“ crede că revizia să fie obligatoare pentru toate institutele, cari au credit la noua instituțiune. Dacă peste tot produce sânge rău faptul, că proiectul prevede control obligator numai pentru institutele cu capitaluri proprii sub 10 milioane, n'are nimic în contră dacă limita aceasta s'ar ridică la 20—30 milioane, ba nu are nimic în contră nici dacă s'ar extinde asupra tuturor institutelor, deci și asupra institutului său. Să se condiționeze însă, că controlul e obligator numai pentru institutele, cari au credit.

Szitányi Ödön, directorul general al institutului „Hazai bank“ crede că ar fi mai bine să se enunțe că „e de dorit“ ca fiecare bancă să se atașeze centralei. Intrarea în legăturile centralei să nu fie împreună cu control obligator pentru nici un soi de institute, deci nici pentru cele cu capitaluri mici. E greșit a se deosebi institutele după capitaluri. Se poate face o singură deosebire: institute bune și rele. Controlul să se decreteze numai pentru institutele ce folosesc credit.

Vadász Lipót, secretar de stat în ministerul de justiție, ține că chestiunea controlului, față de celelalte mari chestiuni ale reformei băncilor, e neînsemnată. E interesant, zice dânsul, că în vreme ce unii refuză orice revizie, alții, ba chiar și aceiași cer revizia obligatoare. În aceasta vede o mare inconsecvență, pe care nu o înțelege. Rezolvirea chestiunii controlului prin alte instituțiuni, o ține de superfluă, de oarece și instituțiunea proiectată de guvern poate face acelaș lucru. Faptul că în instituțiunea proiectată intră și guvernul nu are să producă îngrijiri. Rolul guvernului depinde dela bănci. Dacă aceste vor intra în legăturile nouă centrale și-și vor îndeplini chemarea interesându-se de soarta ei, rolul statului va fi mai mult în teorie. La din contră — statul trebuie să intervină și să lucreze el.

Walder Gyula, directorul general al băncii „Első Hazai“ crede că ar trebui făcut totul ca elita băncilor să se atașeze nouă instituțiuni. Pentru ajungerea acestui scop e aplicat să abstea deocamdată dela introducerea controlului. Viața practică și așa va arăta calea cea mai potrivită pentru rezolvirea acestei chestiuni.

Baronul Madarassy-Beck abia crede că se va găsi revizor liber de orice influențe ale relațiilor de afaceri. Să nu se înlocuească răspunderea factorilor legali de pe la bănci cu revizia obligatoare. Publicul

să învețe a face deosebire între bănci și case de păstrare. Vorbește în fine *György Endre*, fost ministru de agricultură. Arată că cauza nedumeririlor este desigur faptul că nu se știe în ce măsură se vor face reviziile și cu ce mijloace se va interveni pentru a se duce în îndeplinire directivele de afaceri. Când acestea se vor ști atunci se va vedea întrucât se jignește sau nu autonomia băncilor.

De încheiere a mai luat odată cuvânt *ministrul de finanțe Teleszky*. A spus, că în general nu se poate pronunța asupra obiecțiunilor ce s'au făcut cu privire la proiectul guvernului. Promite că le va studia și le va considera după putință. Ce privește controlul obligator, a declarat însă că îl susține și e convins că nu va fi pedecă întru concentrarea institutelor. A repetat aceea ce a spus și ia deschiderea anchetei, că băncile vor face bine să între în legăturile centralei de bunăvoie. E așa de convins că o vor face încât nu se gândește la obligarea lor prin puterea legislativă.

Cu acestea ancheta s'a terminat.

Bilanțurile băncilor de asigurare.

Pentru a judecă în general un bilanț de bancă în mod corect se recer cunoștințe speciale. Cu atât mai complicate însă sunt bilanțurile băncilor de asigurare a căror tehnică este și mai dificilă ca la băncile de credit de pildă. Nu vom intra în amănuntele acestei tehnici de bilanțuri a afacerilor de asigurare, ci scopul acestor rânduri este a face o mică călăuză pentru publicul laic în labirintul de cifre al unui bilanț de asigurare. Publicul laic mai întâi dorește să știe, cum stă societatea de asigurare, care îl interesează și ce șanse de siguranță are ea în viitor. Spre acest scop de regulă cifrele mari și seci ale bilanțului nu-i spun atât cât el ar vrea să știe și să-l lămurească convingător și neîndoelnic de ceea ce el este nedumerit. Iar nedumerirea publicului nostru mai ales provine din absoluta nepricepere a noimei asigurărilor, care i-se pare cea mai riscată din toate afacerile, câte există. Și de aceea își închipue, că numai o societate, care operează cu zeci și sute de milioane poate încâtva să dea garanție pentru totdeauna împlinirii angajamentelor luate față de clienții ei. Așa se explică cum publicul nostru crede mai ușor cutărui agent străin pe care nu l-a văzut niciodată în viața lui până când nu i-a venit în casă îmbătându-l de cap ceasuri întregi cu prospectul cutărei sau cutărei societăți de asigurare din Germania, Englitera, Olanda etc.

Atâtea sute de milioane fonduri de garanții, atâtea alte sute de milioane premii de rezervă, atâtea procente participare la câștig — îi spune agentul necunoscut, „ei! trebuie să fie ceva nemaipomenit“ își zice clientul și fără să ceară răgaz de gândire, iscălește toate condițiile ce i le prezintă necunoscutul prin ofertă.

Garanțiile mari și cifrele enorme ce le indică orice bilanț de asigurare laicul trebuie să știe, că acelea

dovedesc întâiu și întâiu *vechimea societății*. Și dacă eu X. aș vrea să fac o probă între societatea Y fondată acum o sută și mai bine de ani în cutare țară străină și între societatea Z. întemeiată abia de vre-o trei-patru ani aici la noi, ar trebui să cer bilanțul societății Y. din anul ei al treilea sau al patrulea de existentă.

Acesta apoi l-aș putea pune în paralelă cu cel al societății Z, bine înțeles considerând cu ce capital s'a înființat societatea Y și ce fonduri inițiale a avut banca Z. Atunci aș putea zice dacă a mers mai bine la început banca Y ca banca Z sau vice versa. La tot cazul aș avea singurul tablou comparativ, care să mă convingă, că banca Z merge tot atât de bine, dacă nu chiar în condiții mai favorabile ca banca Y.

Această paralelă natural e greu de făcut, de aceea baza de judecată rămâne cam totdeauna ultimul bilanț, în cazul cel mai strict comparat cu cel anterior. Dar și din ultimul bilanț și din raportul de gestiune laicul poate să-și facă o idee liniștitoare, dacă va considera următoarele criterii principale, cari denotă că bilanțul este bun:

1. *Premiile* sunt în creștere.

2. *Rezervele de premii* de asemenea să fie în creștere și anume:

a) *la afaceri de foc* creșterea să fie cu minim 40%, a diferenței cu cât au crescut premiile față de anul precedent, ceiace se vede ușor din contul profit și pierdere, unde rezerva precedentă este în credit, iar cea de pe anul următor în debitul contului;

b) *la afaceri de viață* creșterea nu se poate stabili procentual, aici, calcularea operându-se pe bază matematică, dar cu atât mai sigură, ca la foc. Pentru laic ajunge dacă constată și aici un spor remarcabil în raport cu vechimea institutului și cu creșterea premiilor pentru asigurări de viață. Branșa aceasta este cea mai sigură, riscurile de cazuri de deces mergând după o anumită lege statistică experiată, deci dacă laicul nu observă o decreștere, orice creștere îl poate complet liniști.

3. *Venitele din capitale plasate*: interese de valori, de împrumuturi etc., nu au lipsă de un control sever, acelea merg automat și după lege, nu e permis să ascundă valori fictive.

4. *Restanțele din premii scadente*, însă încă neincurse.

Aici pentru laic ajunge să știe, că o societate de asigurare este cu atât mai bine administrată cu cât în raport cu premiile ce le percepe anual procentul restanțelor este mai mic. Dacă restanțele nu trec de o pătrime a premiilor totale, bilanțul este bun. În timpuri anormale și peste această limită până la o treime.

5. *Daunele*:

a) *la foc* să nu fie mai mari ca 40% din primele percepute;

b) *la viață* procentual nu se poate limita cifra daunelor, cari nici nu sunt daune în sens absolut, ci

exigențe normale conform calculului de probabilitate după scara mortalității.

Aici cu cât creșterea în premii este mai mare și cifra daunelor poate fi judecată mai favorabil, în raport.

6. *Fondurile*. La acest titlu servește ce s'a spus sub 1 și 2, referitor la rezervele de premii și ce s'a amintit sub 3 referitor la venitele după capital. Creșterea fondurilor de capital este ușor de controlat, și aceasta este numai o supragaranție a rezervelor de premii, cari constituie fondurile normale.

7. *Spesele*. Aici trebuie să se facă o deosebire esențială între cheltuielile de administrație și între speșele de achiziție. Cele dintâiu sunt la o societate bine condusă de regulă mici, celelalte atârnă dela afacerile intrate în decursul anului.

Pentru laic ajunge: dacă constată la premii un spor considerabil, să nu-l neliniștească când va găsi și la speșele de achiziție o cifră mai urcată. Acestea sunt cele mai mari cheltuieli ce le are o afacere de asigurare, fără de cari însă nici nu se poate ajunge la rezultate bune, dacă dărnicește o prea mare timiditate la conducerea afacerilor. Tot așa și un exagerat optimism în gospodăria cheltuielilor de achiziționare nu va feri întreținerea.

Aici totul atârnă dela capacitatea conducerii și politica de afaceri este partea cea mai grea a întreg aparatului unei bănci de asigurare. Unde acesta este pus în mâna unui om destoinic, funcționarea ei încă va fi ireproșabilă.

8. *Amortizările*. În activele bilanțelor de asigurare găsim și poziții de amortizare. Acestea nu pot fi dubioase de îndată ce ele stau între active precizat, ci ele formează speșe cheltuite însă repartizate pe mai mulți ani (la asigurări de foc legea comercială admite amortizarea lor pro rata temporis, la asigurări de viață pe 15 ani). Această poziție nu va descuraja pe nimenea dacă ea nu este prea mare. Un control absolut nu se poate face numai din bilanț căci amortizările se fac pe baza unui plan de ordine interioară a societății. În tot cazul însă dacă în bilanțul unei bănci de asigurare nu vom găsi de loc această poziție la active, ea denotă, că societatea este condusă cu o deosebită rigiditate și ține la un bilanț din cele mai reale.

9. *Profitul curat* atârnă de trei momente principale, și anume de câștigul realizat din premii în raport cu daunele, din plasarea cu dobândă mai bună a capitalelor decât procentul ce este calculat în premii, și din economiile făcute în speșele administrației. Și aici rezultanta este efectul priceperii de conducere. La tot cazul un profit mai mic bilanțat, decât în realitate s'ar putea constata, va învedera o scrupulozitate în administrarea afacerilor și o politică de afaceri precaută. Esențialul rămâne dotarea rezervelor. Iar de încheiere încă un lucru: participarea la câștigul afacerii de către asigurați. După părerea noastră aceasta nu înseamnă altceva decât un truc de reclamă. Nici o societate de asigurare nu poate spune cu precizie matematică în mod anterior cât profit va realiza peste

un anumit period de ani expirat. Prin urmare dacă promite cutare sau cutare procent în mod contractual clienților săi, atunci tot prin acelaș contract, mascat îi deobligă la achitarea unor premii urcate în raport cu partea de profit pusă în vedere. Cu alte cuvinte, dacă nu întreg profitul garantat, cel puțin maxima parte a asigurăției și-o plătesc tot ei prin aceea că contractând astfel de afaceri se obligă și la cuote mai urcate. Reclama este desigur sufletul comerțului, însă reclama atâtor societăți străine nu are nici un suflet pentru nevoile póporelui nostru, onoare prea puținelor excepțiuni. De aceea ca să fi ferit de decepții prima condiție este să nu te lași orbit prin reclame străine oricât de strălucitoare ar fi ele, căci în definitiv nu ceea ce promite o societate de asigurare va satisface pe client, ci ceea ce și ține. Asigurarea nu este o speculă, ci ea, este o garanție, iar bilanțul urei societăți de asigurare nu este decât oglinda caracterului ei. Iar cum nici un Român cu scaun la cap nu se va încrede orbiș unui străin de neamul lui până ce nu-i cunoaște caracterul, tot așa nici în orice afacere de asigurare nu va putea valoră superioritatea unui institut străin față de unul românesc, înainte de a căuta să se convingă, dacă ce i se pare mai superior la strein este în realitate mai bun sau este egal, cu ceia ce-i pot oferi și modestele noastre începuturi, în orice direcțiune.

Linialemente generale în cari am căutat să desenez geneza bilanțelor de asigurare în cele precedente, cred că vor putea servi de călăuză pentru publicul nostru laic în această materie, ca să poată judeca după merit iar nu după reclamă orice institut de asigurare fără deosebire.

Sunt expunerile unui cunoscător al acestui ram de specialitate, și ele sunt sincere și încât s'a putut pe scurt lămuri, făcute sine ira et studio în interesul publicului nostru românesc.

E. B.

Băncile mari din România în 1914.

În anul expirat 1914 au funcționat în România în total 10 bănci mari, cu capitaluri sociale de peste 5 milioane. Dintre acestea au sediul în București 9, iar în provincie (Craiova) una. Capitalul acestor 10 bănci a fost la finele anului 1914 de Lei 147.231,400, față de Lei 139.439,600 în 1913 și anume a avut:

	1914 Capital social mii lei	1913 mii lei
«Banca Națională» . . .	12.000,0	12.000,0
«Banca Românească» . . .	25.413,4	21.710,5
«Banca Marmor. Blank» . . .	20.000,0	18.864,7
«Banca Agricolă»	18.500,0	18.500,0
«Banca comercială rom.» . .	12.000,0	12.000,0
«Banca de credit rom.» . . .	20.000,0	20.000,0
«Banca Generală rom.» . . .	15.000,0	15.000,0
«Banca de Scont din Buc.» . .	10.000,0	9.854,4
«Banca Com. din Craiova» . .	7.818,0	5.000,0
«The Bank of. Roum. L-d» . .	6.500,0	6.500,0

Fondurile de rezervă ale acestor 10 bănci s'au cifrat la finele anului 1914 cu Lei 89.018,100 (față de Lei 79.504.900 în 1913) din care sumă cade asupra «Băncii Naționale a României» Lei 39.402,600 (în 1913 Lei 36.794,300).

Numărul de cassă, de care au dispus la 31 Decembrie 1914 băncile de mai sus, se cifrează cu Lei 285.958,300, iar fără «Banca Națională a României» cu Lei 69.005,200 (în 1913 Lei 324.716,400, la care sumă «Banca Națion.» participă cu L 286.816,700).

Portofoliul de cambii al celor 10 bănci mari s'a cifrat cu Lei 552.624,500, la care sumă «Banca Națională» participă cu Lei 306.494,500 (în 1913 Lei 464.624,100 din care «Banca Națională» cu Lei 256.878,200). Șase din amintitele bănci au avut, împreună, la finele anului 1914 un reescont de Lei 142.315.300 față de Lei 108.463,600 în 1913.

Depozitele spre fructificare la 5 din băncile de mai sus (celelalte nu le arată în bilanț în capitole separate) se urcă la finele anului 1914 la suma de Lei 135.671,600, față de Lei 144.963,000 în 1913 și anume au avut:

	1914 mii lei	1913 mii lei
«Banca Marmorosch» . . .	47.653,1	44.993,4
«Banca Agricolă»	9.056,2	16.452,0
«Banca de Scont»	7.780,8	10.116,7
«Banca de Credit român» . . .	43.793,6	44.861,4
«Banca de Comerț Craiova» . .	27.387,9	28.539,5
Total	135.671,6	144.963,0

Pentru cazul când nu se pot face la timp sămănăturile obicinuite de primăvară.

Anul de față este unul din anii excepționali, în care, peste tot, lucrările agricole nu se pot face în condiții normale. Lipsa brațelor muncitoare și a animalelor de lucru, deoparte, lipsa sămânței trebuincioase, de altă parte, la cari se mai adaogă și timpul nepriincios, stânginește, îndeplinirea în condiții normale a lucrărilor agricole.

Zilele frumoase din Februarie deșteptară nădejdi de o primăvară deplin favorabilă lucrărilor de plugărie. Acele nădejdi însă nu s'au realizat până acum. Două din trei părți ale lunii Martie au fost destul de nepriincioase pentru lucrările agricole de primăvară; iar Aprilie încă, ca în cele mai multe cazuri, nu-și desmințește, nici de astădată, firea lui capricioasă. Astfel se impune agricultorilor să țină seamă de aceste împrejurări, acomodându-se lor.

În modul acesta chestiunea se prezintă astfel că întârziindu-se sămănatul la timp al unor plante de primăvară, va trebui să se recurgă la altele sau la *soiuri*, al căror sămănat se poate face și mai târziu, fără teamă că nu vor isbuti.

În cazul de față s'ar da două alternative. Anume: 1. să se samene *meiu*, *hrișcă* și *mohor*, 2. să se samene două *soiuri de porumb*. În chipul acesta perioda sămănatului s'ar putea prelunge, în caz de necesitate, până la sfârșitul lui Maiu și chiar până la jumătatea lui Iunie.

Dar și la îndeplinirea acestor culturi va trebui să ținem seamă de piedeci de neînvin. Anume sămânță de hrișcă se găsește prea puțină; iar de meu, și mohor, adevărat, mai multă, însă nu atâta ca să satisfacă toate trebuințele. Apoi pământul, în care se samănă meu și mohor, trebuie să fie cât mai bine cultivat și productiv, condiții greu de îndeplinit în acest an. De altă parte plugarii noștri nu știu nici modul de cultură al acestor plante.

Pentru alternativa a doua condițiile sunt mai priincioase, ivindu-se mai puține piedeci. Și, — cum în acest an lucrările agricole s'au întârziat mult pe întreagă linia și ar putea să intervină încă piedeci, ca s. exemplu: ploii multe, cari să nu îngăduie sămânarea la timp cu sămânță obicinuită de porumb a întreg teritoriului rezervat pentru cultura porumbului, — este neapărat necesar ca cei interesați să se gândească la căile și mijloacele de a se ajuta și în o astfel de împrejurare, care nu e eschisă și de a-și agonisi sămânța trebuincioasă, care le-ar lipsi, pânăce nu e prea târziu.

Iată cum!

Se știe, că sunt două grupe principale de porumb: grupul de porumb *tare* și grupul de porumb *moale*.

De grupul de porumb *moale* se țin diferitele soiuri de porumb așa numit *dintele calului*, foarte răspândit în părțile Ardealului și *porumbul indigen ungar*.

De grupul de porumb *tare* se țin: *cincantinul*, *pignoletu*, *porumbul de Alcsut*, *porumbul scorumnic săcuesc* ș. a., a căror cultură în unele locuri este îmbrățișată cu drag; dar totuș sunt, în genere, puțin răspândite.

Soiurile din grupul prim se desvoaltă mai încet și ele se samănă în Aprilie, ca să se poată coace până dă bruma. Dacă sămânatul acestor soiuri, din cauza timpului nefavorabil, ar trebui să se amâne pe luna lui Maiu, ar fi foarte riscat. O brumă tirapurie din Septemvrie ar nimici, fără îndoială, recolta neajunsă la coacere în aceea perioadă.

Nu e așa cu soiurile din grupul al doilea. Acestora le trebuie o perioadă mai scurtă de dezvoltare. Astfel ele se pot samăna până la sfârșitul lunei Maiu și totuș să se coacă deplin până în Septemvrie, înainte de a da bruma.

Porumbul nostru se coace în 150—180 de zile. Varietățile mărunte, s. e. *cincantinul* etc. se coc în 90—100 de zile. Acest porumb, deși este mărunț la tulu și boabe, este una din varietățile cele mai bune pentru noi, atât din cauza productivității cât și a greutateii. În cazuri excepționale, îndeosebi, cum poate să fie cazul în anul de față, cultura cincantinului ar fi ultimul remediu pentru salvarea situației, când ar rămâne teritoriu nesămănat cu porumb în Aprilie sau când prima sămănatură de porumb obicinuit nu a răsărit.

Neintrecut și greu de înlocuit cu altul este porumbul *săcuesc* sau *scorumnic*, care se cultivă pe ambele laturi ale Carpaților, până la 800 m. înălțime și se coace în 100 de zile. Pentru regiunile muntoase și în anii când sămănatul porumbului nu se poate face la timp, această varietate, ce se desvoaltă și coace repede, este de o importanță deosebită.

Nu putem încheia aceste șire fără să spunem câteva cuvinte și despre *meiu* și *hrișcă*, cari dau o hrană bună pentru om și cari odinioară se cultivau la noi pe o scară întinsă.

Meiul sau mălaiul mărunț este una din bucatele cele mai vechi, care se cultivă odinioară în țara noastră și care, înainte de a se introduce porumbul, formă hrana de căpetenie a Românilor și altor popoare. Se samănă dela 1 Maiu înainte și se coace de timpuriu. În locurile nisipoase, bine curățite de buruieni și grase isbutește foarte bine. La hectar se cer 30—50 litri, iar dacă îl sămănam cu mașina 20—30 litri și dă 13—40 hectolitri grăunțe la hectar.

Hrișca sau birșca este cea mai puțin alegătoare. Mai des se cultivă în locul porumbului, care nu a răsărit sau a fost bătut de brumă, cum și în locul altor plante, cari nu au isbutit, primăvara târziu, deoarece ea, cu vegetațiunea ei scurtă tot se face. Se samănă pe la finea lui Maiu și prin Iunie.

Se samănă un hectolitr de hectar, iar sămănându-se cu mașina se cer 80—90 litri. Se seceră pe la sfârșitul lui August și începutul lui Septemvrie. Din ea se poate face atât pâne cât și mămăligă.

Hrișca și meiul sunt ultimele cereale ce se samănă primăvara.

Repetăm: agricultorii noștri să nu scape din vedere aceste povețe, cari pot să le fie de mare folos în acest an, în care și lucrările agricole trebuie făcute, în cea mai mare parte, în împrejurări cu totul excepționale.

Importul porumbului din România.

Privitor la chestiunea atât de actuală a importului de porumb din România, cetim în «Gazeta Transilvaniei» din Brașov următorul comunicat asupra căruia atragem și noi atențiunea publicului nostru cetitor:

Obținându-se un acord între guvernul nostru și cel român în chestia importului respective exportului de porumb, se aduc la cunoștința celor interesați următoarele:

Porumbul merit pentru țaranii noștri se liferează și se încarcă în vagoane de cătră băncile populare din România. Prețul unui vagon porumb — căci mai puțin nu se poate comandă — s'a stabilit definitiv cu prețul de 2900 coroane loco stațiunea de încărcare. În această sumă de 2900 coroane sunt cuprinse: taxa de export, agiul, prețul porumbului și alte cheltueli mărunte. În suma aceasta nu este însă cuprinsă taxa de transport din locul de încărcare până la stațiunea de descărcare, care trebuie plătită la sosirea vagonului în stația, unde are să se descarce.

Banii pentru un vagon sau mai multe au să se trimită în cel târziu 14 zile filialei «Albina» din Brașov, indicându-se precis și legibil adresa și stațiunea, unde are să sosească vagonul precum și numărul vagoanelor comandate. Filiala «Albina» va transpune banii primiți împreună cu indicările făcute, băncilor populare din România.

Cu expedarea porumbului de cătră băncile populare se va începe, dacă nu vor obveni pedeci neprevăzute, în cel târziu 14 zile, și exportarea va dură aproximativ 4 săptămâni.

Se vor lua în fine măsurile de lipsă ca porumbul încărcat să fie bun și uscat, iar în cazul când

din vre-o cauză oare care vagonul comandat nu va putea trece granița în Ardeal, și astfel vagonul să nu ajungă la locul de destinație, ca banii plătiți să fie restituiți.

Din acelaș loc autorizat ni-se mai asigură, că d-l deputat Dr. Teodor Mihali a exoperat la Budapesta ca guvernul nostru să nu rechiziționeze porumbul trimis din România, ceea ce s'a notificat și guvernului român.

REVISTA FINANCIARA.

Situațiunea.

Sibiu, 22 Aprilie 1915.

Situația pieței internaționale de bani este ne-schimbata delat ultimul nostru raport săptămânal în-coace. Ca efect a reducerii etalonului oficial al Băncii Austro-Ungare, atât în Budapesta, cât și în Viena, domnește abundența de bani, ceea ce a determinat băncile mari la reducerea etalonului depunerilor. Discontul privat a cōtat pentru cambii vieneze de prima bonitate 2 $\frac{1}{2}$ % și pentru cambii budapestane de aceeași categorie 3 $\frac{1}{4}$ %.

Ce privește piața externă de bani în Berlin situația este favorabilă. Banii de zi au cōtat 4 $\frac{1}{2}$ %—4%, iar discontul privat 6%. În London din contră situația este mai încordată și discontul privat s'a urcat la 3 $\frac{1}{4}$ %.

LEGISLAȚIUNE.

Proiecte de legi nouē. Pe ziua de 19 crt. a fost convocat parlamentul la o sesiune scurtă, pentru votarea *noului budget*, resp. a unei indemnități de 6 luni, budgetul cel vechiu expirând la 30 Iunie 1915.

Afară de aceasta guvernul a prezentat parlamentului mai multe proiecte de legi nouē: *despre pedepsirea mai aspră a abuzurilor comise la furnisările militare; despre întemeierea centralei institutelor de bani; despre acoperirea continuativă a cheltuelilor de rășboiu (nou împrumut de rășboiu); despre limitarea prețului alimentelor.*

Legea despre întemeierea centralei institutelor de bani conține între altele și o dispoziție, prin care se interzice, pe timp de 3 ani, înființarea de bănci nouē.

SOC. FINANCIARE ȘI COMERCIUALE.

„Someșana“, institut de credit și de economii, societate pe acții în Dej și-a ținut adunarea generală ordinară la 8 crt. sub prezidiul dlui Ioan Georgiu (Gherla).

S'a aprobat fără nici o observare raportul direcțiunii și al comitetului de supraveghiare și toate propunerile prezentate.

Dividenda a fost fixată cu 6% = K 12 de cupon.

În direcțiune au fost realeși d-nii Ioan Georgiu și Dr. Clemente Barbu și s'a ales membru nou d-l Mateiu Pop; iar la locul vacant din comitetul de supraveghiare dl Alexandru Candale (Bistrița).

Adunarea generală din anul curent a acestui institut a fost totodată o adunare generală jubilară, împlinind institutul 25 de ani de existență, în care interval a fost neîntreupt un factor puternic al înaintării poporului nostru din comitatul Sălnoe-Dobăca, nu numai în cele economice, ci și în cele culturale. Pe lângă ajutarea poporului țaran din ținuturile acelea la cumpărarea de pământ și conservarea moșiilor strămoșești, „Someșana“ a împărțit, din profitul său, în cursul celor 25 de ani expirați, nu mai puțin decât suma de rotund K 75,000— pentru scopuri de binefacere și culturale, ne mai vorbind de alte ajutoare mai mici.

Nenumărate mici existențe economice salvate și număroase biserici și școli din nordul Ardealului sunt mărturii vii a activității rōdnice și binefăcătoare, dezvoltate în curs de un pătrar de secol de „Someșana“, căreia îi dorim și pentru viitor prosperitate deplină.

„Armonia“ cassă de economii, societate pe acțiuni în Cîncul-mare și-a ținut adunarea gener. la 20 Martie a. c. sub prezidiul d-lui Ioan Dejenariu, fiind prezenți 23 acționari, cari au reprezentat 511 voturi. — Notar al adunării a fost d-nul Dionisie Stanulețu, iar verificatori: Ioan Bastia și Vasile Mărginean.

Toate propunerile direcțiunii s'au primit unanim, în înțelesul cărora din profitul curat de K 8,604 81, s'a dat dividendă 6% K 6,000—
Fondului de rezervă „ 600—
„ „ pensuni „ 603·20
Tantieme „ 504—
Scopuri filantropice „ 897·61

Membrii direcțiunii sortați au fost realeși, iar în locul d-lui G. Conta — care a abzis — s'a ales d-nul Dănilă Șerban, notar Voila.

„Maramurășana“ institut de credit și economii, societate pe acții în Sighetul-Marmației (Măramarosziget) și-a ținut adunarea generală la 16 Martie a. c. st. n. prezenți fiind 26 acționari cu 803 acții și cu 441 voturi. Adunarea generală condusă de prezidentul societății domnul Simeon Bălya de Jeud a decurs în cea mai exemplară ordine. Toate propunerile făcute din partea direcțiunii au fost primite fără nici o discuție și cu unanimitate de voturi. Din profitul curat în sumă de K 19,644·03 s'au împărțit 11,000 coroane cu dividendă pro 1914, cari se plătește imediat, după adunarea generală. Cuponul se răscumpără cu 5 coroane, adecă 5%; restul profitului curat, în sumă de K 8,644·03 s'a împărțit în următorul mod:

Fondului de rezervă	K	1,728 80
Scopuri de binefacere	„	172 88
Fondului de pensiuine	„	432 20
„ cultural	„	86 44
„ de rezervă pentru pierderi	„	172 88
Supradotare fondului de rezervă	„	3,171 20
„ „ „ pensiuine	„	67 80
„ „ „ rezervă	„	
pentru pierderi	„	877 12
Remuneratie funcționarilor	„	400 —
„ servitorului	„	50 —
S'a transpus la contul anului viitor	„	1,484 71

În direcțiune au fost realeși membrii vechi.

CRONICĂ.

Etalonul oficial al băncilor de emisiune europene.

De prezent sunt în vigoare la băncile de emisiune europene următoarele etaloane oficiale:

Viena-Budapesta 5%, București 6%, Berlin 5%, London 5%, Paris 5%, Roma 5½%, Petrograd 6%, Madrid 4½%, Elveția 4½%, Amsterdam 5%, Copenhaga 5½%, Cristiania 5½%, Stockholm 5½%, Lissabona 5%.

*

Băncile săsești și centrala institutelor de bani.

Reuniunea de control a băncilor săsești (Revisionsverband von Provinz-Creditanstalten) a ținut în chestiunea «centralei» proiectate de guvern, o adunare generală extraordinară la 17 crt. în Sibiu. Adunarea generală a primit cu unanimitate proiectul de rezoluțiune, ce i-a prezentat direcțiunea și pe care l-am publicat și noi în Nr. nostru 15 din a. c.

Adunarea generală a dat totodată expresie dorinței sale ca deputații sași, membrii ai camerei, să nu voteze proiectul guvernului privitor la «centrală».

*

Moratoriul în România — prolongit. Moratoriul pentru plățile în străinătate, ce a expirat la 13 Aprilie a. c. s'a prolongit pe alte 4 luni.

*

Numărul institutelor de bani în Ungaria și Austria.

În Ungaria se află 2017 bănci și casse de păstrare, cu capital de acții de K 1,477.098,000, iar în Austria 89, cu capital de K 1,295.600,000. Aici mai sunt 675 casse de păstrare, fără capital soc., dar cu fonduri de rezervă de K 408.000,000.

*

Cursuri pentru afaceri de bancă și de asigurare pe seama subofițerilor invalizi. Conform unei ordonanțe a ministeriului de războiu Abt. 2 st. Nr. 187 se va deschide în Budapesta un curs special pentru afaceri de bancă și de asigurare pe seama subofițerilor neapți pentru serviciu militar. Se primesc la curs numai astfel de rezerviști și glotași, cari în urma războiului au de-

venit incapabili a-și continua ocupația civilă, ce au avut înainte de războiu.

*

„**Banca Națională a României**“. Situațiunea sumară la 4 Aprilie 1915 în comparație cu 5 Aprilie 1914 prezintă următoarele cifre:

Activ: Stoc metalic: Lei 225.065,934 și anume: aur (monete) Lei 155.196,660, aur (lingouri) L 140,000, trate și disponibil considerate ca aur L 69.727,474 (în 1914 L 212.460,710) anume, aur (monete) L 155.818,710, aur (lingouri) —, trate și disponibil cons. ca aur Lei 56.642,000). Argint și diverse monete: Lei 744,521 (în 1914 Lei 661,370). Efecte scontate Lei 228.898,552 (în 1914 Lei 197.016,365). Imprumuturi pe efecte publice în cont-curent: L 52.704,991 (în 1914 L 46.225,513). Imprumul Statului de 15 mil. fără dobândă (1901): L 11.273,958 (în 1914 L 11.924,059). Imprumul Statului în cont-crt. pe bônuri de tezaur 4% aur (1914): L 171.610,667 (în 1914 Lei —). Efectele cap. social: Lei 11.545,075 (în 1914 Lei 11.997,174). Efectele fond. de rezervă: Lei 16.523,277 (în 1914 Lei 16.910,377). Efectele fondului amort. imobil., mobil. și mașinilor Lei 3.970,781 (în 1914 Lei 4.070,281). Imobile: Lei 6.734,089 (în 1914 Lei 6.664,970). Mobilier și mașini de imprimerie: Lei 1.096,566 (în 1914 Lei 1.046,093). Cheltuieli de administrațiune: Lei 899,998 (în 1914 Lei 996,974). Efecte și alte valori în păstrare: Lei 128.905,466 (în 1914 Lei 149.940,187). Bonuri de tezaur 4% aur în gaj p. Impr. Statului: Lei 200.000,000 (în 1914 Lei —). Efecte în gaj și în păstrare provizorie: Lei 164.500,226 (în 1914 Lei 134.036,227). Conturi curente: Lei 24.085,197 (în 1914 Lei 11.316,477). Conturi de valori: Lei 22.816,015 (în 1914 Lei 21.024,801). Conturi diverse: L 27.440,533 (în 1914 Lei 6.504,470).

Pasiv: Capital: L 12.000,000 (în 1914 L 12.000,000). Fond de rezervă: L 39.500,365 (în 1914 L 36.894,158). Fondul amort. imobil., mobil. și mașinilor: L 5.740,096 (în 1914 L 5.362,828). Bilete de bancă în circulațiune: L 623.494,855 (în 1914 Lei 423.813,090). Dobânzi și beneficii diverse: Lei 4.462,676 (în 1914 Lei 3.148,447). Conturi-curente și recepise la vedere: Lei 53.845,347 (în 1914 Lei 10.835,767) Efecte și alte valori de restituit: Lei 493.405,602 (în 1914 Lei 283.976,414). Conturi diverse: Lei 66.366,010 (în 1914 Lei 56.765,274).

Taxa: Scont 6%, dobânda 7%.

Dividenda băncilor noastre pe anul 1914.

Banca	%	Suma K	Scadența
«Agricola», Lugos	7	14—	imediat.
«Ardeleana»	8	8—	9 Aprilie 1915
«Arieșana»	5	5—	17 Aprilie „
«Armonia»	6	6—	20 Martie „
«Auraria», Abrud	12	24—	Imediat.
«Avrigeana»	8	8—	
«Banca Carpaților», București	6½	32 50 lei.	
«Banca Poporală», Dej	4	4—	

Banca	%	Suma K	Scadența
«Bihoreana»	5	10—	25 Martie 1915
«Bistrițiana»	6	12—	1 Iulie „
«Bocșana»	5	5—	
«Casele privileg. de împrum. pe amanet», București	7 ¹ / ₂	37·50 lei	
«Cassa de păstrare», Sasca-mont.	6	6—	
«Cassa de păstrare», Mercurea	6	6—	16 Maiu „
«Cassa de păstrare», Săliște	8	16—	8 Aprilie „
«Concordia», Uzdin	7	7—	imediat.
«Cordiana»	9	9—	12 Aprilie „
«Corvineana»	7	7—	
«Crișana»	5	5—	28 Martie „
«Cugiereana»	6	6—	15 Maiu „
«Detunata»	10	5—	1 Martie „
«Doina»	6	6—	
«Economul»	5	5—	10 Aprilie „
«Frăția»	5	5—	
«Furnica»	6	24—	7 Aprilie „
«Geogeană»	5	5—	16 Maiu „
«Grănițerul», Dobra	5	5—	1 Maiu „
«Hațiegana»	4	4—	23 Martie „
«Izvorul», Ighiu	5	5—	18 Febr. „
«Isvorul», Sebeșul-de-jos	8	8—	Imediat.
«Iulia»	10	10—	1 Iulie „
«Lăpușana»	10	10—	1 Iulie „
«Maramurășana»	5	5—	17 Martie „
«Mercur», Năsăud	6	12—	1 Iunie 1915
«Nădlăcana»	6	6—	
«Murășana»	6	6—	1 Iuliu „
«Olteana»	7	7—	
«Orientul»	5	5—	15 Iunie „
«Patria»	10	20—	15 Martie „
«Piatra», Teiuș	6	6—	10 „ „
«Plugariul», Săcădate	7	7—	8 Aprilie „
«Poporul», Lugoș	5	5—	1 Maiu „
«Porumbăceana»	8	8—	21 Martie „
«Sentinela»	6	6—	1 Martie „
«Șercaiana»	10	10—	10 Martie 1915
«Silvania»	4	4—	1 Iunie „
«Someșiana»	6	12—	8 Aprilie „
«Speranța», Hosman	5	2·50	28 „ „
«Steaua»	7	7—	1 Maiu „
«Târnăveana»	5	5—	25 Martie „
«Timișiana»	7 ¹ / ₂	15—	
«Victoria»	10	20—	Imediat.
«Voileana»	5	5—	1 Maiu 1915
«Vlădeasa»	3	3—	15 Maiu „
«Vulturul», Sânmărtin	6	6—	1 Maiu „
«Zărândeana»	8	8—	1 Martie „

SUMAR.

„Albina“. — Centrala institutelor de bani. — Bilanțurile băncilor de asigurare. — Băncile mari din România în 1914. — Pentru cazul când nu se pot face la timp sămănăturile obicinuite de primăvară. — Importul porumbului din România. — *Revista financiară*: Situațiunea. — *Legislațiuni*: Proiecte de legi nouă. — *Societăți financiare și comerciale*: «Someșana», «Armonia», «Maramurășana». — *Cronica*: Etalonul oficial al băncilor de emisiune europene, Băncile săsești și centrala inst. de bani, Moratoriul în România — prolongit, Numărul inst. de bani în Ungaria și Austria. Cursur pentru afaceri de bancă și de asigurare pe seama suboficerilor invalizi, Banca Națională a României.

Concurs de contabil!

La banca «*Parsimonia*» din Bran (*Törösvár*) este de ocupat postul de contabil.

Salariu anual 2400 Coroane cu prospecte de ameliorare.

Dela concurenți se cere: atestat de maturitate despre absolvirea claselor comerciale, praxă de cel puțin 3 ani, — să poată lucra independent, cunoașterea limbei maghiare și cunoștințe de carte funduară.

Petițiunile de concurs sunt a se înainta în termen de 30 zile dela I-a publicare la direcțiunea institutului „*Parsimonia*“ în *Törösvár*.

După un an de serviciu corăspunsător așteptărilor, contabilul ales, se va definitivă.

Bran, 17 Aprilie 1915.

(1—3)

Direcțiunea.

„OLTEANA“

cassă de economii, soc. pe acțiuni în Viștea-inferioară.

CONVOCARE.

Direcțiunea și comitetul de supraveghiere, al casei de economii «*OLTEANA*», societate pe acții în Viștea-de-jos schimbând timpul ținerii a XXI-a adunare generală, — decide, — că conform convocării publicate în Nr. 12 al «*Revistei Economice*», — adunarea generală nu se va ține în 29 Iunie st. n. 1915, — dupăcum s'a publicat, — ci în 18 Maiu st. n. 1915 la 8 ore a. m. cu programul deja publicat.

Direcțiunea.

„OLTEANA“

alsó-visti takarékpénztár részvénytársaság Alsó-Visten.

MEGHIVÓ.

Az «*OLTEANA*» alsóvisti takarékpénztár igazgatósága és felügyelőbizottsága megváltoztatván a XXI-ik rendes közgyűlés megtartási idejét, határozza, hogy a «*Revista Economica*» 12 számában kihirdetett meghívó értelmében a közgyűlés nem f. év június hó 29-én hanem f. év május hó 18-án a már kihirdetett műsorról fog megtartatni.

Az igazgatóság.

„LUMINA”,

institut de credit și economii, societate pe acții în Sibiiu.

CONVOCARE.

P. T. Domnii acționari ai institutului de credit și economii «LUMINA», societate pe acții în Sibiiu, se invită în sensul statutelor la

a VI-a adunare generală ordinară,

care se va ține în 14 Maiu st. n. 1915 la 10 ore a. m. în sala școlii centrale din strada Șaguna Nr. 16, cu următoarea

Ordine de zi:

1. Deschiderea și constituirea adunării generale.
2. Prezentarea Bilanțului pe 1914 însoțit de raportul direcțiunii și al comitetului de supraveghiere și împărțirea profitului curat.
3. Darea absolutului.
4. Fixarea marcelor de prezență pentru membrii direcțiunii și ai comitetului de supraveghiere pe anul 1915.
5. Alegerea a 3 membrii în direcțiune 2 cu mandat pe 5 și unul pe 3 ani.
6. Propuneri independente predate prezidiului cu 10 zile înainte de adunare (§. 28 din statute).

Acționarii cari voesc a participa la adunarea generală în persoană sau prin plenipotențiați, trebuie să depună acțiunile și documentele de plenipotență la cassa centrală a institutului până la 12 Maiu st. n. a. c. ori la filialele noastre din Murăș-Oșorhei și Turda sau la vreunul din institutele financiare membru la «Solidaritatea» până la 10 Maiu st. n. 1915.

Sibiiu, din ședința plenară a direcțiunii, ținută la 12 Aprilie 1915.

Nicolae Ivan m. p., prezident.

Dumitru Vulcu m. p., director-executiv.

ACTIVA.	Contul Bilanț cu 31 Decemvrie 1914.		PASIVA.		
	K	f			
Cassa	45,230	03	Capital	600,000	—
Bon la Cassa de păstrare postală	3,206	13	Fond de rezervă	38,871	36
Bon în Giro-conto la Banca Austro-Ungară și la alte bănci	23,735	73	Fond de pensiuni	11,052	02
Portofoliu:			Depuneri	1,914,278	98
a) cambii de bancă	1,290,646	97	Reescont	235,804	—
b) cambii hipotecari	589,247	—	Dividendă neridicată	4,180	—
Obligațiuni hipotecari	1,879,893	97	Imprumut pe efecte	74,600	—
Obligațiuni cu caventați	582,931	—	Creditori	19,647	28
Credite în cont-curent	54,678	—	Interese transitoare	12,888	38
Efecte	114,599	79	Profit net	32,030	75
Realități	194,830	—			
Diverse conturi debitoare	35,854	01			
Mobilier	2,494	11			
după amortizare	6,554	—			
	654	—			
	5,900	—			
	2,943,352	77		2,943,352	77

DEBIT.	Contul Profit și Perdere.		CREDIT.		
	K	f			
Interese:			Interese:		
pentru depozite spre fructificare	103,251	60	dela cambii	112,002	87
pentru fondul de pensie	625	58	dela cambii cu acoperire hipotecară	37,296	02
pentru reescont	14,372	58	dela obligațiuni hipotecare	26,714	46
pentru imprumut pe efecte	3,002	11	dela obligațiuni cu caventați	3,792	18
Spese:			dela credite de cont-curent	10,406	03
salare	19,219	65	dela efecte	9,143	35
chirie și relut de quartir	8,101	68	Provizțiuni și alte venituri	199,354	91
tipărituri, reg. și alte spese de regie	6,847	92			
porto	953	13			
Marce de prezență	885	—			
Dare:					
erarială și aruncuri	7,663	71			
10% după interes. depun.	10,325	18			
10% d. int. fond. de pensie	62	55			
Amortizări:	10,387	73			
din mobilier	654	—			
Profit net	32,030	75			
	207,995	44		207,995	44

Sibiiu, la 31 Decemvrie 1914.

D. Vulcu m. p., director.

Aurel Morușca m. p., contabil.

DIRECȚIUNEA:

N. Ivan m. p., prezident.

P. Lucuța m. p.

P. Muntean m. p.

D. Comșa m. p.

Nicolae Borzea m. p.

N. Garoiu m. p.

L. Triteanu m. p.

Dr. Fruma m. p.

Subsemnatul comitet de supraveg. am examinat conturile prezente și le-am aflat în consonanță cu registrele instit. purtate corect.

Sibiiu, la 16 Aprilie 1915.

COMITETUL DE SUPRAVEGHIARE:

Ioan Teculescu m. p., prezident.

Dr. Ioan Bucur m. p.

Leontin Pușcariu m. p.

Ioan B. Boiu m. p.

„ZORILE”

inst. de credit și econ., soc. pe acții în Meregýó-Mărgău. | takaré- és hiteintézet részvénytársaság Meregýón.

CONVOACARE.

Domnii acționari ai institutului de credit și economii «ZORILE» societate pe acții, se convoacă la

a IV-a adunare generală ordinară,

care se va ține în Mărgău, la 9 Maiu st. n. a. c.

Ordinea de zi:

1. Deschiderea și constituirea adunării
 2. Raportul direcțiunii și comitetului de supraveghiere.
 3. Statorirea bilanțului și darea absolutului.
 4. Impărțirea profitului curat.
 5. Alegerea direcțiunii și a comitetului de supraveghiere, pe timp de trei ani.
 6. Eventuale propuneri și închiderea adunării.
- Mărgău, la 19 Aprilie 1915.

Direcțiunea.

MEGHIVÓ.

A «ZORILE» takaré- és hiteintézet részvénytársaság t. részvényesei ezennel meghívotnak

a IV-ik rendes közgyűlésre,

mely Meregýón, 1915 évi május hó 9-én fog megtartatni.

Napirend:

1. A közgyűlés megnyitása és alakulása.
 2. Az igazgatóság és felügyelőbizottság jelentése.
 3. A mérleg megállapítása és a felmentés megadása.
 4. A tiszta nyereség felosztása.
 5. Az igazgatóság és felügyelőbizottság három évre való megválasztása.
 6. Esetleges indítványok és a közgyűlés berekesztése.
- Meregýón, 1915 évi április hó 19-én.

Az igazgatóság.

Pasiva — Teher. Contul Bilanț cu 31 Dec. 1914 — Mérlegszámla 1914 dec. hó 31-én. Activa — Vagyon.

Pasiva — Teher.		Activa — Vagyon.	
	K f		K f
Cassa — Pénztárkészlet	1,514.98	Capital social vărsat — Befizetett alaptőke	17,162.—
Cambii de bancă — Bankváltók	29,023.—	Fondul gen. de rezervă — Tartalék alap	4,212.—
Cambii cu acop. hip. — Jelzál. bizt. váltók	21,563.—	Fondul special de rezervă — Külön tartalék alap	104.—
Acții și efecte — Részvények és értékpapírok	937.60	Depuneri — Betétek	16,659.80
Mașini agricole — Mezőgazdasági gépek	101.74	Reescont — Visszleszámitolás	12,075.—
Mobilii — Felszerelés	50.—	Creditori — Hitelezők	69.29
Interese de reescont anticipate — Előlegezett visszleszámitolási kamatok	189.72	Taxe de emisie — Részvénykibocsátási díjak	179.06
Avansuri — Előlegek	48.77	Interese transitorii — Átmeneti kamatok	762.95
	53,428.81	Profit curat — Tiszta nyereség	2,204.71
			53,428.81

Spese — Veszteség. Contul Profit și Perdere — Nyereség és Veszteség számla. Venite — Nyereség.

Spese — Veszteség.		Venite — Nyereség.	
	K f		K f
Interese la depuneri și fonduri — Betét és tart. alapok kamatai	1,217.94	Interese de escont, provizii, interese după acții, profit la monete — Váltókölcsön kamatok, jutalékok, részvények utáni kamatok, nyereség idegen pénzek beváltásánál stb.	6,609.10
Interese la reescont — Visszleszámitolási kamatok	1,218.52		
Dare directă, comunală etc. — Állami, községi adó stb.	491.14		
Dare după interesele depunerilor — Betét kam. adó	121.80		
Competință de timbru — Bélyegilleték	7.40		
Salare — Fizetések	697.—		
Spese curente — Üzleti költségek	400.59		
Amortizări — Leírások	250.—		
Profit curat — Tiszta nyereség	2,204.71		
	6,609.10		6,609.10

Mărgău, la 31 Decemvrie 1914 — Meregýó, 1914. december 31-én.

Ioan Mango m. p., contabil — könyvelő.

DIRECȚIUNEA: — AZ IGAZGATÓSÁG:

Petru Panea m. p., preșident — elnök.

Petru Goga m. p.

Revăzut și aflat în ordine — Átvizsgáltott és helyesnek találtatott.

COMITETUL DE SUPRAVEGHIARE: — A FELÜGYELŐBIZOTTSÁG:

Ioan Topan m. p., preșident — elnök.

Paul Anca m. p.

Ananie Goga m. p.

Teodor Popa m. p.

Observare: Doi membrii din direcțiune și unul din comitetul de supraveghiere sunt mobilizați; iar un membru din direcțiune a abzis — Megjegyzés: Két igazgatósági és egy felügyelőbizottsági tag hadbavonult, egy igazgatósági tag pedig lemondott.

„AJUTORUL“, institut de credit și economii, societate pe acții în Șeica-mare.

CONVOCARE.

Domnii acționari ai institutului de credit și economii, societate pe acții «AJUTORUL» se invită prin aceasta conform §-lui 16 din statute la

a VI-a adunare generală ordinară,

ce se va ține în Vale, în 16 Maiu st. n. a. c. la 1 oră d. a. în sala festivă a școlii gr.-or.

Obiectele:

1. Deschiderea adunării, constatarea acționarilor prezenți și a plenipotențelor.
2. Raportul direcțiunii și al comitetului de supraveghiere.
3. Prezentarea bilanțului.
4. Darea absoluturului direcțiunii și comitetului de supraveghiere.
5. Desființarea filialei din Mediaș.
6. Eventuale propuneri.

Domnii acționari cari doresc a participa la adunarea generală în sensul §-lui 17 din statute sunt rugați a-și prezenta acțiunile, eventual dovezile de plenipotență cel mult până în 14 Maiu a. c. la cassa institutului din Șeica-mare, la agentura sa din Vale și la «Poporul» din Săliște.

Șeica-mare, la 20 Aprilie 1915.

Direcțiunea.

Activa — Vagyon.	Bilanț cu 31 Dec. 1914. — Mérleg számla 1914. Dec. hó 31-én.	Pasiva — Teher.	
	K f	K f	
Cassa — Pénztár	7,533·27	Capital social — Részvénytőke	250,000·—
Bon: Giro-conto la Banca austro-ungară — Követelés Giro-számlán az osztrák-magyar banknál	534·83	Fond de rezervă — Tartalék alap	95,031·80
Cassa de păstrare — Posta takarékpénztár	130·—	Fond de pensiuine — Nyugdíj alap	14,334·—
Cambii — Váltók	481,063·88	Fond de binefaceri — Jótékonycélu alap	3,978·49
Cambii hipot. — Jelzálog. bizt. váltók	125,643·—	Depuneri spre fructificare — Takarék betétek	474,538·28
Imprumuturi hipot. — Jelzálog kölcsönök	151,683·—	Reescont — Visszleszámitolás	36,614·—
Credite personale — Kötvény kölcsönök	35,138·76	Dividendă neridicată — Fel nem vett osztalék	328·—
Imprumuturi de cont-curent — Folyószámla kölcs.	18,562·72	Creditorii — Hitelezők	21,697·19
Efecte — Érték papirok	11,530·—	Dare după depuneri anticipate — Átmeneti betéti kamatai	2,805·80
Edificiul institutului — Intézet épület	37,000·—	Interese transitoare anticipate — Átmeneti kamatai	3,250·61
Realități — Ingatlanok	3,833·25	Profit curat — Tiszta nyereség	21,642·35
Mobiliar — Felszerelés	2,400·—		
amortizare — leírás	200·—		
Debitori — Adósok	10,610·62		
Poziții transitoare — Átmeneti tételek	38,757·19		
	924,220·52		924,220·52

Debit — Tartozik.	Contul Profit și Perdere. — Nyereség és Veszteség-Számla.	Credit — Követel.	
	K f	K f	
Interese de depuneri — Takarék betétek kamatok	28,058·03	Interese: — Kamatok:	
de reescont — Visszleszámitolási kamatok	5,516·19	dela cambii — váltók kamatok után	50,204·42
de cont-curent — Folyószámla kamatok	8,171·22	dela cambii hipot. — Jelzálog váltók kamatok után	12,470·88
Spese: — Költségek:		dela imprumuturi hipot. — Jelzálog kölcsönök kamatok	15,514·59
salare — fizetése	5,010·—	dela credite personale — Kötvény kölcsönök kamatok	3,385·42
spese curente — folyó költségek	2,832·75	Interese de cont-curent — Folyószámla kamatok	2,427·77
marce de prezentă — jelenléti díj	1,440·—	Interese de efecte — Érték papirok kamatok	276·80
porto postal — postabér	1,091·14	Diverse — Különfélek	21·74
chirie — házbér	528·—		
Contribuție, directă și comunală — Adó, egyenes és községi adó	10,901·89		
Amortizare din mobilier — leírás felszerelésből	9,811·94		
Profit curat — Tiszta nyereség	200·—		
	21,642·35		
	84,301·62		84,301·62

Șeica-mare, 31 Decembrie 1914. — Nagyselyk, 1914. évi december hó 31-én.

DIRECȚIUNEA: — AZ IGAZGATÓSÁG:

Valeriu Millea m. p. Nicolae Tămaș m. p. Ioan Hanzu m. p. Sever Chețian m. p., președ. George Salomie m. p.

Subsemnatul comitet de supraveghiere, am examinat conturile de mai sus și le-am aflat în consonanță cu registrele institutului. — Alôlîrott felügvélôbizottság jelen számlákat megvizsgáltuk, teljes rendben és szabályszerûen vezetett könyvekkel megegyezôknek és helyeseknek találtuk.

Șeica-mare, la 20 Aprilie 1915. — Nagyselyk 1915. évi április 20-án.

COMITETUL DE SUPRAVEGHIERE: — A FELÜGVÉLÔBIZOTTSÁG:

Domșa m. p., președinte.

Popa N. Ioan m. p.

I. Herța m. p.

„AGRICOLA“

banca populară, societate pe acții în Sebeșul-săsesc.

népbank részvénytársaság, Szászsebes.

CONVOCALLRE.

Domnii acționari ai «AGRICOLEI» banca populară, societate pe acții în Sebeșul-săsesc - Szászsebes, se convoacă la
a VI-a adunare generală ordinară,
 care se va ține în 20 Maiu st. n. 1915, la orele 2 p. m., în localul institutului, cu următoarea

Ordine de zi:

1. Deschiderea și constituirea adunării.
2. Raportul direcțiunii, bilanțul anual și raportul comitetului de supraveghiere pe anul de gestiune 1914.
3. Stabilirea bilanțului, distribuirea profitului și votarea absoluturului.
4. Stabilirea prețului marcelor de prezență pe anul 1915.
5. Alegerea a doi membri în direcțiune.
6. Propuneri întrate conform statutelor.

Domnii acționari, cari doresc a lua parte la adunare în persoană sau prin plenipotenți, sunt poțitiți a-și depune acțiile și documentele de plenipotențiare cel mult până în 19 Maiu st. n. 1915, la 4 ore d. a., sau la cassa institutului nostru, sau la institutul de credit și economii «Albina» în Sibiu Nagyszében.

Sebeșul-săsesc - Szászsebes, în 11 Februarie 1915.

Direcțiunea.

Activa - Vagyon. Contul Bilanț cu 31 Decembrie 1914.

	K	f
Numărar de cassă - Kézpénz	7,631	35
Giro-Conto la banca austro-ungară Giro-betét az Osztrák-magyar banknál	635	62
Cambii - Váltók	774,406	
Imprumuturi hipotecare Jelzálog kölcsönök	230,675	20
Obligațiuni cu caventi - Személyes hitelek	11,056	
Conto-Curent - Folyó-számla	67,523	93
Casa societății - Intézeti épület	23,400	
Abscriere - Leírás	400	
Realități - Ingatlanok	109,000	
Abscriere - Leírás	1,000	
Efecte - Értékpapírok	53,275	
Mobiliar - Butorok	2,000	
Abscriere - Leírás	200	
Interese transitorii - Átmeneti kamatok	4,936	50
	1,282,939	60

MEGHIVÓ.

«AGRICOLA» népbank, részvénytársaság - Szászsebesen - részvényesei, ezennel meghívotnak

VI-ik rendes közgyűlésre,

a mely f. é. május hó 20-án d. u. 2 órakor az intézet helyiségében fog megtartatni, következő

Tárgysorozattal:

1. A közgyűlés megnyitása és alakulása.
2. Az igazgatóság jelentése, mérleg és felügyelő bizottság jelentése 1914 üzleti évré.
3. A mérleg megállapítása, a tiszta nyereség felosztása és a felmentés szavazása.
4. A jelenléti díjak megállapítása.
5. Két igazgatósági tagnak megválasztása.
6. Alapszabályok értelmében beadott indítványok.

A részvényesek, a kik a közgyűlésen személyesen, vagy meghatalmazottjaik által résztvenni ohajtanak, megkérletnek, hogy részvényeiket és felhatalmazási okmányaikat, vagy intézetünk pénztáránál, vagy «Albina» pénzüzetnél Nagyszébenben, legkésőbb f. é. május hó 19 d. u. 4 óráig tegyék le. Szászsebes 1915. február hó 11-én.

Az igazgatóság.

Mérlegszámla 1914. dec. hó 31-én. Pasiva - Teher.

	K	f
Capital social - Részvénytőke	1:0,000	
Fond de rezervă - Tartalék alap	31,300	
Fond special de rezervă - Külön tartalék alap	2,140	
Fond de pensiuine - Nyugdíj alap	3,870	66
Fond de binefac. - Jótékonycélú alap	859	13
Depuneri - Betétek	663,189	44
Reescont - Visszleszámitolás	334,063	
Imprumut pe efecte proprii - Saját értékpapírokra vett kölcsön	29,700	
Imprumut hipotecar - Jelzálog kölcsön	39,139	68
Creditori - Hitelezők	15,139	72
Dividendă neridicată - Fel nem vett osztalék	626	50
Interese transitorii - Átmeneti kamatok	4,788	40
Profit curat - Tiszta nyereség	8,123	07
	1,282,939	60

Spese - Kiadás. Contul Profit și Perdere. - Nyereség és Veszteség számla. Venite - Bevétel.

	K	f
Interese: - Kamatok:		
la reescont - visszleszámitolás után	25,129	07
la imprumuturi pe efecte proprii - saját értékpapírokra vett kölcsön	1,841	
la depuneri - betétek után	35,850	60
la impr. hipot. - jelzál. kölcs. után	2,355	12
la fonduri - alapok kamatja	1,200	
Salare - Fizetések	9,634	78
Relut de cuartir - Lakbér	1,150	
Mărci de prezență - Jelenléti jegyek	810	
Spese de birou - Irodai költségek	4,679	09
Chirie - Házbér	1,200	
Porto postal - Posta díj	372	53
Dare: - Adó:		
a) 10% dare la int. după depuneri - 10% adó kamatok után	3,585	06
b) dare, aruncuri și div. contribuții - adó, potadó és különféle illeték	5,964	91
Abscrieri - Leírások	1,600	
Profit curat - Tiszta nyereség	8,123	07
	103,495	23

	K	f
Interese: - Kamatok:		
la escont - váltóleszámitolás után	71,143	93
la hipotecă - jelzálog kölcs. után	15,283	45
la obligațiuni cu caventi - személyes hitelek után	1,747	60
la Cont-curent folyó-számla után	6,196	97
la efecte - értékpapírok után	2,590	
Dela realități - Ingatlanok után	96,961	95
	6,533	28
	103,495	28

Sebeșul-săsesc - Szászsebes, la 31 Decembrie 1914.

S. Medean m. p., director executiv - vezérigazgató.

DIRECȚIUNEA: - AZ IGAZGATÓSÁG:

N. Cărpinișan m. p., v.-prez. - alelnök. T. Morariu m. p. I. Florian m. p. I. Bena m. p. P. Opincar m. p.
 I. Ispas m. p. I. Henegar m. p. I. Ursu m. p. P. Androne m. p. G. Fărcașiu m. p.

Revăzut și aflat în regulă și în consonanță cu registrele institutului. - Felülvizsgálva helyeseknek és az intézet könyveivel összehangzóknak találtattak.

Sebeșul-săsesc - Szászsebes, la 14 Martie 1915.

COMITETUL DE SUPRAVEGHIARE: - A FELÜGYELŐBIZOTTSÁG:

I. Vătășan m. p., prez. - elnök. T. Vulcu m. p. A. Tatar m. p. P. Ursu m. p. I. Stanca m. p. I. N. Androne m. p.

„SEBEȘANA”, institut de credit și economii, societate pe acții, Sebeșul-săsesc.

CONVOACARE.

Domnii acționari ai institutului de credit și economii «SEBEȘANA», se invită la

a XXVII-a adunare generală ordinară,

care se va ține în 27 Maiu st. n. 1915 la 2 ore p. m. în localul institutului, cu următoarea

Ordine de zi:

1. Raportul direcțiunii pe anul de gestiune 1914.
2. Raportul comitetului de supraveghiere.
3. Aprobarea bilanțului și darea absolutului direcțiunii și comitetului de supraveghiere.
4. Decidere asupra întrebuirii profitului și fixarea dividendei pro 1914.
5. Fixarea marcelor de prezență pe anul 1915.
6. Sistarea procurii domnilor Iuliu Ūvegeș și Augustin Cărăban.
7. Pertractarea eventualelor propuneri (§. 32 din statute).

Domnii acționari cari voesc să participe la adunarea generală sunt invitați a-și depune acțiunile și plenipotențele la cassa institutului (conform §§-ilor 23 și 24 din statute) până în 26 Maiu st. n. la orele 5 p. m.

Acțiunile se pot depune și la alte bănci aparținătoare însoțirii «Solidaritatea».

Sebeșul săsesc, la 17 Aprilie 1915.

Direcțiunea.

Activa — Vagyon.	Bilanț cu 31 Dec. 1914 — Mérlegyszámlla 1914 dec. hó 31-én.	Pasiva — Teher.	
	K f	K f	
Cassa — Készpénz	10,071.26	Capital societar — Részvénytőke	200,000.—
Cambii de bancă — Bankváltók	1,157,726.—	Fondul de rezervă — Tartalékalap	161,627.95
Imprumuturi hipotecare — Jelzálog kölcsönök	386,010.24	Fondul special de rezervă — Rendki- vüili tartalékalap	690.47
Casele institutului — Intézeti házak	118,296.53	Fondul de zidire — Építési alap	5,233.61
Cambii hipotecare — Jelzálogilag biztosított váltók	296,172.—	Fondul de pensiuni Nyugdij alap	43,112.58
Efecte — Értékpapírok	27,990.—	Fondul filantropic — Jótékonycélu alap	1,196.36
Realități — Ingatlanok	3,899.98	Fondul cultural — Közművelődési alap	1,000.—
Bon in Giro-Conto — Követelés Giro-számlán	670.18	Depuneri — Betétek	1,040,045.16
Interese de reescont anticipate — Előlegezett vissz- leszámitolási kamat.	4,668.—	Dividendă neridicată — Fel nem vett osztalék	1,213.—
Cont Curent — Folyó számla	24,153.69	Reescont — Visszleszámitolt váltók	450,268.—
		Interese anticipate — Előre bevett kamat	6,987.30
		Diverși creditori — Külömböző hitelezők	110,223.70
		Imprumut pe casele institutului — Kölcsön az in- tézeti házakra	5,000.—
		Profit curat — Tiszta nyereség	3,060.25
	2,029,657.88		2,029,657.88

Spese — Kiadások.	Contul Profit și Perdere — Nyereség és Veszteség számla.	Venite — Bevétel.	
	K f	K f	
Interese de depuneri — Betét kamat	55,687.82	Interese de împrum. hip. — Jelzálog kölcsön kam.	16,220.60
Salare — Tisztii fizetések	15,040.98	Interese de escont — Váltó kamat	87,637.90
Spese de birou — Kezelési költség	3,474.51	Interese de efecte — Értékpapírok kamat	560.—
Mărți de prezență — Jelenléti díjak	1,793.—	Venite dela casele instit. — Házbér jövedelem	4,932.26
Inter. fondului de rez. — A tartalékalap kamatjai	7,370.28	Interese dela cambii hipotecare — Kamat jelzálo- gilag bizt. váltók után	11,832.25
Dare — Adó	13,890.28	Venite dela realități — Ingatlanok jövedelme	124.—
Dare după inter. depun. — Betét kamatadó	5,549.32	Provizioni — Jutalékok	17,230.87
Inter. fondului de pens. — Nyugdijalap kamatjai	2,499.60	Interese de cont curent — Folyó számla kamat	3,996.40
Interese de reescont — Visszleszámitolási kamat	26,330.22		
Relut de quartir — Lakbér	2,143.33		
Amortiz. din efecte — Leirás az értékpap. értékéből	1,840.—		
Interese după împr. hip. cedate — Kamat enged- ményezett jelzálog kölcsönök után	48.—		
Interese de lombard — Lombárd kamat	3,806.69		
Profit curat — Tiszta nyereség	3,060.25		
	142,534.28		142,534.28

Sebeșul săsesc — Szászsebes, la 31 Decemvrie 1914.

Dr. Ioan Elekes m. p., director-vezérigazgató.

Ioan Albu m. p., contabil-könyvelő.

DIRECȚIUNEA: — AZ IGAZGATÓSÁG:

Ioan Dregan m. p., președinte-elnök.

Dr. Ioan Elekes m. p.

Dr. Sebastian Stanca m. p.

Ioan Simu m. p.

Victor Săbăduș m. p.

Constantin Colbazi m. p.

George Goția m. p.

Subsemnatul comitet am examinat conturile prezente și le-am aflat în deplină regulă. — Alolirott bizottság jelen számlákat meg vizsgálván, teljes rendben találtuk.

COMITETUL DE SUPRAVEGHIARE: — A FELÜGYELŐBIZOTTSÁG:

Dominic Rațiu m. p., președ. — elnök.

Ioan Pavel m. p.

Ilie Moga m. p.

Vasilie Vasilca m. p.

Ioan Halalai m. p.

„POPORUL”, institut de credit și casă de schimb, societate pe acții în Săliște.

CONVOACARE.

P. T. Domnii acționari ai institutului de credit și casă de schimb «POPORUL», societate pe acții, se convoacă la

a VII-a adunare generală ordinară,

care se va ține în 16 Maiu 1915 la 2 ore, în sala festivă a școlii din loc cu următoarea

Ordine de zi:

1. Constituirea adunării, constatarea acționarilor prezenți, a acțiilor reprezentate și a voturilor.
2. Raportul direcțiunii.
3. Prezentarea bilanțului pro 1914, raportul comitetului de supraveghiere și darea absoluturului direcțiunii și comitetului de supraveghiere.
4. Impărțirea profitului curat.
5. Intregirea direcțiunii prin alegerea alor 3 membrii (§-ii 28, 29).

Domnii acționari, cari doresc a lua parte la această adunare cu vot decisiv, au să depună acțiile, eventual documentele de plenipotență la casa institutului nostru cel puțin cu 48 ore înainte de deschiderea adunării (§ 17 dir statute).

Pentru cazul că numărul acționarilor și al acțiilor depuse nu ar fi suficient pentru aducerea de concluze valide — prin aceasta se convoacă o altă adunare generală pentru ziua de 24 Maiu 1915 tot la orele 2 în sala școlii române din loc cu aceeași ordine de zi, când apoi se vor aduce concluze valide fără considerare la numărul acționarilor, al acțiilor reprezentate și al voturilor.

Săliște, la 31 Decemvrie 1914.

Direcțiunea.

Active.		Contul Bilanț cu 31 Decemvrie 1914.		Pasive.	
	K	f		K	f
Casa în numărar	24,090	83	Capital societar	160,000	—
Monete	10,717	33	Fond de rezervă	35,000	—
Cambii escontate	447,725	42	Fond special de rezervă	5,175	—
Imprumuturi ipotecare	229,785	65	Fond de binefaceri	2,400	—
Imprumuturi pe obligațiuni cu cavenți	36,338	38	Fond de pensuni	2,200	—
Imprumuturi de cont-curent	151,809	75	Depuneri spre fructificare	694,729	95
Acții dela bănci	3,950	—	Creditori	7,889	89
Casa institutului	20,000	—	Dividendă neridicată	631	12
Debitori	194	05	Interese transitoare anticipate	1,627	—
Mobilier	500	—	Profit curat	15,158	45
amortizare	100	—			
		925 011	41		925,011

Debit.		Contul Profit și Pierdere.		Credit.	
	K	f		K	f
Interese de depuneri spre fructificare	36,675	11	Profit repurtat din anul trecut	100	—
Spese:			Interese dela cambii escontate	35,969	66
Salare	6,178	24	„ dela imprumuturi ipotecare	10,971	71
Spese diverse (luminat, incalzit, tipărituri, porto) etc.	2,138	63	„ dela imprum. pe obligațiuni	2,593	70
Chirie	166	66	„ de cont-curent	13,899	85
Marce de prezență	12	—	„ de efecte	164	60
Dare directă și aruncuri	4,593	36	Provizțiuni	4,323	76
10% dare după interese de depuneri	3,667	51	Provocări	140	32
Competință de timbru	43	60	Profit la monete	769	96
Amortizare din mobilier	100	—			
Profit curat	15,358	45			
		68,933	56		68,933

Săliște, la 31 Decemvrie 1914.

DIRECȚIUNEA:

Dr. Nicolae Petra m. p., președinte. Iordachie Roșca m. p. D. Ghibu m. p. Ioan D. Bârsan m. p.
Ioan Barbu m. p. Dumitru I. Comșa m. p. Nicolae Soră m. p., cassar.

Subsemnatul comitet am examinat conturile prezente și le-am aflat în consonanță cu registrele principale și auxiliare ale societății ținute în bună regulă.

Săliște, la 21 Aprilie 1915.

COMITETUL DE SUPRAVEGHIARE:

Nicolae Oprean m. p. Ilie Petruțiu m. p. Ilie Mărtin m. p. Daniil Bârsan m. p.
Daniil Moisin m. p. I. Vătășan m. p., revizor expert al «Solidarității».

„VIITORUL”, institut de credit și economii, societate pe acții în Ocna-Sibiului (Vizakna).

CONVOCARE.

Domnii acționari ai institutului de credit și de economii «VIITORUL», societate pe acții în Ocna-Sibiului, se convoacă și sunt rugați a participa la

a VII-a adunare generală ordinară,

care se va țineă *Vineri, în 21 Maiu st. n. 1915, la 3 ore p. m.*, în localul institutului cu următoarea

ORDINE DE ZI:

1. Deschiderea adunării generale, numirea notarului, alor 2 membri pentru verificarea procesului verbal și 2 membri pentru facerea scrutinului.
2. Raportul anual al direcțiunii și al comitetului de supraveghiere, aprobarea bilanțului și darea absolutului pe anul expirat.
3. Propunerea direcțiunii și decideră asupra împărțirii profitului curat.
4. Alegerea alor 2 membri în direcțiune în locul celor ieșiți în ordinea vechimei.
5. Alegerea comitetului de supraveghiere pe un period de 3 ani.
6. Fixarea marcelor de prezență pe anul 1915.
7. Eventuale propuneri prezentate conform statutelor.

Domnii acționari, cari voesc să participe la adunarea generală cu drept de vot decisiv, sunt rugați a-și depune acțiunile la cassa institutului, înainte de adunare cu 2 zile, sau la institutele: «Albina» (Sibiui), «Furnica» (Făgăraș) și «Andreiana» (Râșinari), — rugate spre acest scop, — înainte de adunare cu 5 zile. Plenipotențiații au a depune și documentele de plenipotență.

Direcțiunea.

Active — Vagyon.	Contul Bilanț cu 31 Dec. 1914.	Mérlegszámla 1914. dec. hó 31-én.	Passive — Teher.
	K f		K f
Cassa — Pénztár	2,152.83	Capital societar — Részvénytőke	100,000.00
Cambii Váltók	323,190.70	Fond de rezervă — Tartalékalap	21,253.66
Imprumuturi hipotecare — Jelzálog kölcsönök	225,996.00	Fond de pensii — Nyudijalap	1,700.00
Obligațiuni cu cav. — Kötelezvények kezeseikkel	38,851.00	Fond cultural — Művelődési alap	400.00
Cont. curente cu acop. Folyó számla kölcsönök	14,616.89	Reescont — Viszleszámitolt váltók	23,353.66
Efecte — Értékpapírok	1,200.00	Depuneri — Takarékk betétek	117,677.70
Acționari — Részvényesek	8,200.00	Cont-curentul credit. — Hitelezők folyószámlája	311,510.07
Interese trans. anticipate la reescont — Előlegezett átmeneti kamatok a visszleszámitolásnál	3,198.19	Impr. hip. ced. — Engedm. jelz. kölcs.	9,471.47
Interese trans. restante la hipot. — Átmeneti hátralékos kamatok a jelzálog kölcsönöknél	10,673.12	Dividendă neridicată — Fel nem vett osztalék	50,995.00
Mobiliar — Butorzat	300.00	Int. după capit. soc. emisia II-a nerid. — A II-dik részv. kibocsátásból befizetett részv. tőke után járó fel nem vett kamatok	491.00
		Diversi creditorii — Különfélek hitelezők	203.14
		Tantiemă neridicată — Fel nem vett nyer. jutalék	6,012.60
		Interese transitoare — Átmeneti kamatok	80.37
		Profit net — Tiszta nyereség	1,136.85
			7,446.87
	628,378.73		628,378.73

Cheltuieli — Kiadások.	Contul Profit și Perdere. — Nyereség és veszteség számla.	Venite — Bevételek.	
	K f	K f	
Interese după depuneri — Takarékk betétek kamatai	17,358.07	Interese dela cambii — Váltók kamatai	21,898.30
Interese după reescont — Viszlesz. váltók kamatai	11,405.80	Interese dela imprumuturi hipotecare — Jelzálog kölcsönök kamatai	19,935.18
Int. după hip. ced. — Engedm. jelz. kölcs. kam.	3,096.51	Interese dela obligațiuni cu caventași — Kötelezvények kamatai	2,038.94
Spese: — Költségek:		Proviziuni — Jutalékok	4,968.14
salare — fizetések	3,540.00		
bani de cuartir — lakpénz	360.00		
chirie — lakbér	200.00		
porto postal — posta költség	50.00		
marce de prezență — jelenléti díjak	322.00		
spese de birou — irodai kiadások	1,035.04		
Contribuțiune: — Adók:			
dare directă — egyenes adók	2,288.05		
10% dare după int. de dep. — 10% adó a betétek kamatai után	1,738.22		
Profit net — Tiszta nyereség	7,446.87		
	48,840.56		48,840.56

Ocna — Vizakna, la 31 Decembrie 1914.

Dr. Cristea m. p.,
dir. exec. — vezérigazg.

Radu Savu m. p.,
cont. subst. — könyv. h.

DIRECȚIUNEA: — AZ IGAZGATÓSÁG:

Dr. Stroia m. p., prez.-eln.
Nicolae Vidrighin m. p.

Moise Opreșiu m. p.
Nicolae Albu m. p.

Savu Avram m. p.
Gheorghe Comșa m. p.

Subsemnatul comitet de supraveghiere am examinat contul prezent și l-am aflat în consonanță cu registrele institutului. — Alólírott felügyelő bizottság a jelen számlát megvizsgáltuk és az intézet könyveivel összhangzónak találtuk.

COMITETUL DE SUPRAVEGHIARE: — A FELÜGYELŐBIZOTTSÁG:

Constantin Popp m. p., prez.-eln.

Dr. Vasile Stan m. p.

Iacob Manuil m. p.

Savu Radu m. p.

„ALBINA“, institut de credit și de economii în Sibiiu.

Nr. 8017.

CONVOCARE.

Domnii acționari ai Institutului de credit și de economii »ALBINA«, sunt invitați prin aceasta în virtutea §-lui 20 din statutele societății la

a XLII-a adunare generală ordinară,

care se va ține în Sibiiu, *Sâmbătă în 15 Maiu 1915 st. n., la orele 10 a. m.*, în sala festivă a Muzeului «Asociațiunii» cu următoarea

ORDINE DE ZI:

1. *Bilanțul anului de gestiune 1914 și raportul comitetului de supraveghiere.*
2. *Distribuirea profitului net realizat conform bilanțului.*
3. *Distribuirea sumei destinate pentru scopuri culturale și de binefacere.*
4. *Fixarea prețului marcelor de prezență pentru anul curent.*
5. *Alegerea a 3 membrii în consiliul de administrațiune cu mandat pe 5 ani, un membru pe 4 ani și unul pe 2 ani.*
6. *Alegerea a 5 membrii în comitetul de supraveghiere pe un nou period de 3 ani.*
7. *Autorizarea direcțiunii pentru a face eventualele schimbări reclamate de tribunal.*

Domnii acționari, cari voesc a participa la adunarea generală, în persoană, sau prin plenipotențiați, în conformitate cu §§-ii 23, 24 și 25 din statutele societății, sunt rugați a-și depune acțiunile și eventual dovezile de plenipotență cel mult până *Mereuri în 12 Maiu a. e. st. n. la 6 ore p. m.* la cassa centralei noastre în Sibiiu, a filialelor din Brașov, Bozoviei, Elisabetopole, Lugoj, Marosvásárhely și Mediaș, sau a agenturilor din D.-Sânmărtin, Orșova, Sânnicolaul-mare și Șeica-mare.

Depunerea acțiilor, respective a plenipotențelor spre scopul indicat se poate face și la institutele: «Ardeleana» în Orăștie; «Agricola» în Sebeșul-săsese; «Auraria» în Abrud; «Bihoreana» în Oradea-mare; «Boeșana» în Boeșă-montană; «Doina» în Câmpeni; «Furnica» în Făgăraș; «Lipovana» în Lipova; «Mureșana» în Reghinul-săsese; «Oravieiana» în Oravița; «Patria» în Blaj; «Sebeșana» în Sebeșul-săsese; «Silvania» în Șimleu; «Târnăveana» în Sighișoara; «Timișana» în Timișoara; «Victoria» în Arad și «Cassa de păstrare» în Mereurea și în Săliște, în acest caz însă cel mult până *Sâmbătă în 8 Maiu a. c. st. n.*

Sibiiu, 20 Aprilie 1915.

Direcțiunea.

Raportul comitetului de supraveghiere.

Onorată adunare generală!

Subsemnatul comitet de supraveghiere examinând conturile «Bilanț» și «Profit și Perdere» pro 1914 ale institutului de credit și de economii «Albina», am aflat singuraticile poziții în consonanță numerică cu cărțile principale și extrasele din cărțile auxiliare.

La finea anului am scontrat cassa, efectele și alte valori și le-am aflat în consonanță cu registrele institutului purtate exact.

Referitor la împărțirea profitului net de Cor. 458,200.57 ne alăturăm propunerii direcțiunii și o recomandăm spre primire.

Vă rugăm deci, ca aprobând bilanțul pe 1914, să dați atât direcțiunii, cât și comitetului subscris absolutorul pentru gestiunea lor pe anul 1914.

Sibiiu, 21 Aprilie 1915.

COMITETUL DE SUPRAVEGHIARE:

Mateiu Voileanu m. p., prezid.

Emil Verzariu m. p.

Ioan Henteș m. p.

„ALBINA“, institut de credit și de economii în Sibiiu.

ACTIVE.		CONTUL BILANȚULUI.		PASIVE.	
		K	f		
Casa în numărar		213,508	44	Capital societar	6.000,000
Monete			347	Fond general de rezervă	1.100,000
Cambii de bancă	19.259,704			Fond de garanție al scrisurilor fonciare	560,000
Credite camb. cu acop. hip.	9.624,534	28.884,238	62	Fond de pensuni	899,315
Impr. hip. în scrisuri fonciare	12.115,085	12.519,906	22	Fondul «Parteniu Cosma»	49,186
Impr. hipotecare în numărar	404,820	4.852,240	71	Depozite spre fructificare	22.489,462
Credite de cont-curent		1.636,997	26	Scrisuri fonciare cu 5% în flo- rini în circulație	436,000
Credite personale		43,107	50	Scrisuri fonciare cu 5% în co- roane în circulație	8.228,000
Avansuri pe efecte publice				Scrisuri fonciare cu 4 $\frac{1}{2}$ % co- roane în circulație	2.292,000
Casele institutului la Centrală și Filiale, realități dela Brașov și div. realități de vânzare		1.150,274	27	Scrisuri fonciare eșite la sorti în circulație	115,500
Efecte publice		3.384,717	60	Cambii de bancă reescomptate	7.962,386
Acțiuni dela diverse bănci		314,800	—	Diverse conturi creditoare	3.076,498
Efectele fond. de garanție al scris. fonciare		531,301	—	Dividendă neridicată	4,348
Efectele fond. de pensuni al funcț. institut.		349,430	—	Interese anticipate pro 1915	260,355
Interese transitoare de efecte		61,118	54	Interese transitoare de scris. fonciare	143,113
Mobiliar amortizat		—	—	Profit net	458,200
Debitori		7,444	61		
Interese transitoare restante		124,935	64		
		54.074,367	43		54.074,367

DEBIT.		CONTUL PROFIT ȘI PERDERE.		CREDIT.	
		K	f		
Interese:				Interese:	
pentru depoz. spre fructificare	1.190,166	37		dela cambii de bancă	972,048
pentru scrisuri fonciare	493,425	72		„ cred. camb. cu acop. hip.	556,047
pentru impr. luate pe efecte	110,621	28	1.794,213	„ împrumuturi hipotecare	636,984
Spese:				„ credite de cont-curent	328,111
Salare	274,064	09		„ efecte publice	199,202
Bani de cuartir	50,205	—		„ credite personale	106,015
Imprim., registre, porto, diver.	56,772	44		„ avans pe efecte	3,144
Marce de prezență	6,260	—	387,301	Proviziuni	27,750
Contribuțiune:				Chirii	20,899
directă	96,196	80		Profit la monete	4,725
10% dela interese de depozit	119,016	64	215,213		
Profit net	458,200	57			
			2.854,928		2.854,928

Sibiiu, la 31 Decembrie 1914.

Cosma m. p., director executiv.

Iosif Lissai m. p., contabil-șef.

DIRECȚIUNEA:

A. Lebu m. p. St. Stroia m. p. Bârseanu m. p. Dr. E. Roșca m. p. G. Dima m. p.
Dr. Bologa m. p. Iosif Pușcariu m. p. Dr. Comșa m. p.

Subsemnatul comitet am examinat conturile prezente și le-am aflat în deplină regulă și în consonanță cu registrele institutului.

Sibiiu, 21 Aprilie 1915.

COMITETUL DE SUPRAVEGHIARE:

M. Voileanu m. p.

E. Verzariu m. p.

Ioan Henteș m. p.